

ZAPISNIK

VIII. skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev
Mestnega ljudskega odbora
glavnega mesta Ljubljane
dne 22. maja 1953

ZAPISNIK

VIII. skupne seje odbornikov mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki je bila v petek, 22. maja 1953 od 16. do 22. ure v sejni dvorani Mestnega ljudskega odbora v Ljubljani, Mestni trg št. 1.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora **Avšič Jaka** začne sejo odbornikov mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki je bila sklicana na podlagi 89. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin.

Zapisnik seje vodi **Pogačar Niko**, tajnik Mestnega ljudskega odbora.

Na predlog predsedujočega sta za overitelja zapisnika izvoljena ljudska odbornika **Čamernik Franc** in **Baraga Alojz**.

Seja je sklepčna, ker je od 68 odbornikov mestnega zbora prisotnih 55, od 47 odbornikov zbora proizvajalcev pa 34.

Predhodno je izostanek opravičilo 23 ljudskih odbornikov: **Bebler dr. Damjana**, **dr. Benigar Jože**, **dr. Dermastia Marjan**, **Krivic Vladimir**, **Miklavc Angela**, **Novak Franc**, **Plevnik Jože**, **Sušteršič Jože**, **ing. Tepina Marjan**, **Vodopivec Vlado**, **Vrhovec Stane**, **Baggia Franc**, **Jerebic Martin**, **Mažgon Franc**, **Pečarič Jože**, **Rotar Ludvik**, **Valenčič Bruno**, **Vipotnik Albin**, **Vrhovec Franc**, **Rupert Anton**, **Mojškerc Jakob** in **Štrukelj Jože**.

Izostanka niso opravičili: **Keber Jože**, **Pokovec Franc**, **Jernejc Lojze** in **Hafner Valentin**.

Zapisnik VII. skupne seje odbornikov mestnega zbora in zbora proizvajalcev prečita **Pogačar Niko**, tajnik Mestnega ljudskega odbora.

K zapisniku ni bilo nobene pripombe in je bil soglasno sprejet.

Predsednik predlaga naslednji

DNEVNI RED

1. Razprava in sklepanje o predlogih poedinih svetov MLO glede odobritve dodatnih proračunskih sredstev.

2. Reorganizacija Mestne klavnice.

3. Razprava in sklepanje o predlogih odločb o ustanovitvi, prenehanju oziroma spremembah gospodarskih podjetij.

4. Razprava in sklepanje o predlogih odločb, s katerimi se Poliklinika, Zobna poliklinika, Otroška bolnica in Dom prehodnikov razglase za predračunske ustanove s samostojnim financiranjem.

5. Sklepanje o predlogu, da se odločanje o potrditvi zaključnih računov gospodarskih podjetij prenese na zbor proizvajalcev MLO.

6. Razprava o predlogu odloka o obratovalnem času trgovskih podjetij.

7. Sklepanje o prošnjah nekaterih družbenih organizacij za delitev finančne pomoči.

8. Pojasnilo o upravnih odborih v komunalnih zavodih Ljubljane.

9. Sklepanje o predlogih komisije za volitve in imenovanja.

10. Sklicanje zborov volivcev.

Predlog dnevnega reda da predsednik v razpravo.

Ing. Lapajne-Oblak Sonja

predlaga, da se vnese v dnevni red še točka: Sklepanje o nekaterih nujnih razlastitvah.

Pečaver Albina

predlaga, da bi prišlo na dnevni red tudi vprašanje preskrbe mesta z mlekom, ki je v zadnjem času zelo pereče.

Predsednik da tako dopolnjeni dnevni red na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

I. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O PREDLOGIH POEDINIH SVETOV MLO GLEDE ODOBRTVE DODATNIH PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Predsednik da besedo

Arko Niki, članu Sveta za notranje zadeve, ki poroča:

V zvezi z Uredbo o ustanovitvi in vodenju registra stalnega prebivalstva (Ur. l. LRS št. 9/53) je bilo določeno, da se za mesto Ljubljana uredi register stalnega prebivalstva ter obenem izdela evidenca stanovanjskih skupnosti na Upravi za notranje zadeve in sicer na podlagi »Prijav za register prebivalstva«, ki so se izpolnile ob popisu prebivalstva 31. marca 1953.

V to svrho potrebuje Uprava za notranje zadeve poseben kredit v znesku 400.000 din, da bi lahko angažirala potrebno število honorarnih uslužbencev za izvršitev tega tehničnega in administrativnega dela do 31. V. 1953. To delo bo zavzelo sledeči obseg:

1. Prepisovanje »Prijav za register prebivalstva« v kartoteko stanovanjskih skupnosti, ca. 45.000 kartonov.

2. Ureditve te kartoteke po ulicah in hišnih številkah, oprema z jahači itd.

3. Prepisovanje »Prijav za register prebivalstva« za osebe izpod 16 let starosti na predpisane kartone za stalno prebivalstvo (ca. 30.000).

4. Ureditev ostalih »Prijav za register prebivalstva« po strogem abecednem redu in primerjava istih z obstoječo kartoteko stalnega prebivalstva (delo v izmenah).

5. Izpopolnitev kartoteke stalnega prebivalstva s podatki o šolski izobrazbi in pisanje kartonov za osebe nad 16 let starosti, ki dosedaj iz kakršnegakoli vzroka še niso bile zajete v evidenci stalnega prebivalstva.

6. Po izvršeni primerjavi izločenje in sortiranje preostalih kartonov, in sicer:

a) za študente, dijake in uslužbence, ki so sicer stalno prijavljeni v Ljubljani, katere pa je popis prebivalstva zajel le kot začasno prisotne (prijava za register se v Ljubljani ni izpolnila); zadržati jih bo treba v evidenci stalnega prebivalstva in se v tem pogledu sporazumeti z občinami, kjer so bili popisani kot začasno odsotni;

b) vse ostale pa preveriti, zakaj jih popis ni zajel, oz. kam in kdaj so se za stalno odselili.

7. Dokončna ureditev kartoteke stalnega registra prebivalstva po strogem abecednem redu, oprema z jahači itd.

8. Vnašanje v obe kartoteki nastalih sprememb po 1. aprilu 1953, ki se bodo do tedaj posebej hranile.

Predvideni kredit bi bilo potrebno odobriti in nakazati takoj, sicer ne bo možno delo takoj zastaviti in ga uspešno izvršiti.

Posebej bodo morali predlagati Državnemu sekretariatu za notranje zadeve LRS nastavitvev treh novih uslužbencev — kartotekarjev za nadaljnje vodenje nove, razširjene evidence stalnega prebivalstva mesta Ljubljane.

Svet za notranje zadeve MLO dalje predlaga skupščini MLO, da osvoji predlog, da se proračun za nabavo gasilskega orodja in opreme zviša od 5,500.000 na 8,100.000 din.

Predlog je utemeljen in sicer:

Zaradi ostanka dolga na popravilih gasilskih avtomobilov v letu 1952 v znesku 2,597.950 din je bil za omenjeni znesek obremenjen po nalogu Tajništva MLO gasilski proračun za leto 1953, ki predvideva 5,500.000 din za nabavo gasilskega orodja in opreme. S tem je odvzeta možnost izpopolnitve najnujnejšega gasilskega orodja in opreme v letu 1953, ki ga potrebuje gasilstvo za požarno varnost mesta Ljubljane in njene industrije. Ker je skupščina MLO ob sprejetju proračuna za leto 1952 okrnila proračun za nabavo gasilskega orodja in opreme v znesku 4,000.000 din, predlaga Svet za notranje zadeve, da predlog za zvišanje proračuna za nabavo gasilskih potrebščin v letu 1953 osvoji MLO v taki višini, kot znaša dolg na popravilu gasilskih avtomobilov in motorjev v letu 1952.

Kot tretji predlog predlaga Svet za notranje zadeve izvedbo zavarovanj in delne usposobitve javnega tunelskega zaklonišča ob Cesti na Rožnik.

Predlog je naslednji:

Mestno gradbeno podjetje »Obnova« je obvestilo dne 30. III. 1953 Tajništvo za notranje zadeve MLO glavnega mesta Ljubljane, oddelek PLZ in gasilstvo, da je prenehalo z gradbenimi deli v javnem tunelskem zaklonišču ob Cesti na Rožnik dne 1. aprila 1953. Gradbena dela v navedenem zaklonišču so bila ustavljena zaradi izčrpanja razpoložljivih finančnih sredstev.

Ker se nahaja to zaklonišče v nedograjenem stanju, je nujno na nedovršenih gradnjah izvršiti vsa potrebna zavarovanja in urediti prostore za praktično vzgojo enot PLZ, kar je razvidno iz komisijskega zapisnika z dne 21. t. m.

Člani komisije so bili: Sitar Franc, član Sveta za gospodarstvo MLO, ing. Prezelj Marjan, uslužbenec MLO, ing. Bubnov Sergej, projektant in nadzorni inženir, in Stare Jože, zastopnik notranje uprave, načelnik PLZ in gasilstva.

Komisija je dala naslednji predlog:

Zaradi zavarovanja že izvršenih del je potrebno, da se v prvi vrsti izvrši betoniranje portalnega zidu in betonske oporne noge ter vertikalne izolacije pri srednjem vhodu. To delo je potrebno zaradi tega, da se onemogoči razpadanje materiala, ki ni zavarovan pred zunanjimi vplivi. Dalje je potrebno zaradi dobrega zračenja vseh rovov namestiti namesto sedanjih lesenih polnih vrat železna mrežasta vrata, ki bodo omogočala stalno ventilacijo, s čimer bo preprečena v poletnem času kondenzacija po rovu. Zaradi zavarovanja mrežastih vrat se morajo le-ta opleskati in lakirati.

V svrhu vsaj delnega izkoriščanja zaklonišča v poučne svrhe protiletalske zaščite je potrebno, da se zgradi predelni opečni zid v šesti komori in v glavnem rovu. Grobi in fini podaljšan cementni omet se naj izvrši na vseh novo zgrajenih opečnih stenah, zato da se zavarujejo pred vlago. V predelne stene je potrebno vzdati troje dvojnih vrat ter troje enokrilih vrat. Priporočamo, da se izdelajo v betonu. Obstoječi leseni kanalski pokrovi naj se nadomeste z betonskimi zaradi varnosti tekanja po rovu, ker bi leseni v vlagi hitro zgnili ter bi se zaradi tega končni stroški povečali.

Tajništvo za notranje zadeve, oddelek PLZ in gasilstva predlaga, da se montira v zaklonišču tudi vodovodna napeljava, ki bi služila le za izpiranje stranišč v prvem rovu. Ta stranišča so potrebna za moštvo, ki se zadržuje v času vaj tudi po več dni v zaklonišču, število dosega tudi do 300 oseb. Komisija predlaga, da se zaradi znižanja stroškov napeljave vodovoda to delo poveri direktno Mestnemu vodovodu.

Prvotni predračun stroškov za izvedbo navedenih del in delno usposobitev zaklonišča za uporabo bi znašal 1.706.853 din. Z opustitvijo nekaterih postavk bi se znižali stroški za 208.466 din. Poleg tega pa bo nastal tudi prihranek, če se bodo dela za vodovodno napeljavo oddala Mestnemu vodovodu.

Komisija predlaga, da se odobri znesek 1.450.000 din za najnujnejše zavarovanje in dela v zvezi z delno uporabo zaklonišča v učne namene.

Oddelku PLZ in gasilstva je dodeljen tudi kletni prostor Pod turnom št. 4, katerega bi bilo potrebno urediti kot zaščitni center in sektorsko postajo. Navedeni kletni prostori so dobro locirani ob vznožju Rožnika ter so povsem prikladni za namene PLZ. Navedene kletne prostore nameravajo primerno adaptirati še v letošnjem letu, za kar bi bilo treba ca. 1.500.000 din za izvršitev gradbenih del. Ker na področju mesta trenutno ni urejenih zaščitnih centrov ter sektorskih postaj, kateri prostori bi nam služili v danem primeru za zaščito mobilnih enot in poškodovancev, je ureditev omenjenega kletnega prostora nujna. Z usposobitvijo kletnih prostorov Pod turnom št. 4 bi bila dana možnost oddelku PLZ, da bi se člani sanitetnih enot v teh prostorih, ki bi bili primerno opremljeni, tudi praktično usposabljali že v mirnem času.

Na osnovi prednjih ugotovitev predlagam Mestnemu ljudskemu odboru, da zgoraj navedena zneska v skupnem iznosu 2.950.000 din v celoti upošteva in odobri. Z zavarovalnimi deli v zaklonišču ob Cesti na Rožnik, kakor tudi z adaptacijo kletnih prostorov Pod turnom št. 4, bi začeli takoj, čim bodo zaprosena finančna sredstva dana na razpolago.

Predsednik da za tem besedo

ing. Lapajne-Oblak Sonji, članu Sveta za komunalo MLO, ki poroča:

Svet za gradnje in komunalne zadeve MLO predlaga, da se odobre iz proračunske rezerve sledeči izdatki:

1. Elektrifikacija Toškega čela	din 700.000.—
2. Elektrifikacija Golega brda	„ 100.000.—
3. Vzdrževanje in urejanje grobov talcev in borcev na Žalah, Gramozne jame, okolice spomenika talcem in borcem na Poti v Rožno dolino, okolice grobnice Herojev, urejevanje okolice Spomenika 24 talcev in spomenika ob Celovski cesti	„ 1.075.000.—

Skupaj . . . din 1.875.000.—

K posameznim točkam dajemo sledeča pojasnila:

Toško čelo in Golo brdo sta naselji v območju mesta Ljubljane, ki še nista elektrificirani. V teku NOB sta bila oba kraja znana po svoji zavednosti ter sta zaradi tega zelo trpela pod udarci okupatorja. Sedaj

sta priljubljeni izletniški točki Ljubljancanov. Prebivalci so že izkopali jame za drogeve in postavili drogeve s prostovoljnim delom. Za nabavo električne opreme pa nimajo sredstev ter predlagamo, da se odobri skupaj 800.000 din za elektrifikacijo obeh krajev.

Zveza borcev NOB Slovenije — Mestni odbor Ljubljana je zaprosil Svet za gradbene in komunalne zadeve, da prevzame v oskrbo grobove talcev in borcev na Žalah, Gramozno jamo, okolico spomenika borcev in talcev ob Cesti na Rožnik, v Ulici 24 talcev in ob Celovski cesti, ker nima sam potrebnih sredstev na razpolago. Vzorno vzdrževanje in stalno urejanje zahteva tako pieteta do borcev in talcev NOB, kakor tudi izgled mesta. To naj bi prevzela kot stalno nalogo Mestna vrtnarija in Žale, ki pa nimata predvidenih teh del v svojem proračunu. Zato predlagamo, da se določi poseben prispevek Mestni vrtnariji in Žalam v višini 1.075.000 din, in sicer za sledeča dela:

1. Vzdrževanje in urejanje grobov talcev in borcev na Žalah	din 400.000.—
2. Vzdrževanje in urejanje gramozne jame	„ 25.000.—
3. Vzdrževanje in ureditev okolice spomenika ob Cesti na Rožnik	„ 250.000.—
4. Ureditv nasadov na Trgu herojev	„ 200.000.—
5. Urejanje okolice spomenika 24 talcev	„ 80.000.—
6. Ureditv okolice spomenika ob Celovski cesti in njeno vzdrževanje	„ 120.000.—

Dosedanja praksa, da bi vzdrževale spomenike terenske organizacije ZB, ni imela nobenega uspeha, ker se je to izvajalo le kampanjsko ter je zaradi tega bila okolica več ali manj zanemarjena, kar je kazalo, da nimamo nobene pietete do padlih in je kazila izgled mesta. Že sedaj je MLO dajal dotacije ZB, da je lahko plačevala potrebne izdatke, delo samo pa je bilo le občasno.

Svet za gradbene in komunalne zadeve je o teh predlogih že razpravljaj in uvidel upravičenost zahtev, zato predlaga ugodno rešitev. Proračun za elektrifikacijo Toškega čela in Golega brda je izdelan od DES-a in pregledan od strokovnjakov pri Svetu za gradbene in komunalne zadeve MLO.

Glede vzdrževanja in urejevanja grobov bi še pripomnila, da so bili ti grobovi dosedaj v oskrbi Zveze borcev Slovenije, deloma pa Mestnega odbora Zveze borcev Ljubljana. Že večkrat smo govorili o tem, da so bili ti grobovi oskrbovani le kampanjsko, vendar pa je še k temu oskrbovanju prispeval Mestni ljudski odbor dotacije. Postavka za njihovo vzdrževanje in urejevanje je letos večja zato, ker so nekatere zadeve še neurejene in torej ni zajeto samo vzdrževanje grobov, temveč tudi ureditev okolice. Pri tem tudi ni vsebovana postavka za grobnico in spomenik talcev na Žalah, na kar bo treba v kratkem misliti. Kadar

bosta grobnica in spomenik postavljena, bo treba prevzeti tudi njihov vzdrževanje.

Predsednik dá besedo **Zdešarju Henrik**u, članu Sveta za kulturo in prosveto, ki poroča:

V imenu Sveta za kulturo in prosveto MLO predlagam Mestnemu ljudskemu odboru zvišanje proračunskih sredstev na posameznih postavkah proračuna Sveta samega in njegovih ustanov ter utemeljujem predlog z naslednjimi razlogi:

1. Zvišanje sredstev za personalne izdatke na posameznih ustanovah Sveta za prosveto in kulturo je potrebno pri osnovnih plačah za din 1.445.200.—, pri funkcijskih dodatkih za din 3000.— in pri honorarjih za din 400.000.—, skupaj torej za din 1.848.200.—. Zvišanje je potrebno, ker se bo število oddelkov, zlasti na osnovnih šolah, deloma pa tudi na gimnazijah, v novem šolskem letu povečalo in je zato potrebna nastavitve večjega števila novih učnih moči, kakor smo mogli predvidevati pri sestavljanju proračuna. II. gimnazija na Rakovniku ter VII. gimnazija na Trgu revolucije se bosta ponovno pretvorili v popolni gimnaziji, kar prav tako zahteva povečanja števila učnih moči. Za nekatere učne predmete je zlasti v gimnazijah treba pouk vzdrževati oziroma dopolnjevati s honorarnimi močmi, ker ni zadosti rednih. Zato je potrebno zvišanje sredstev za honorarje. V stavbi prejšnjega IO OF na Erjavčevi cesti bo nekaj oddelkov osnovne šole na Vrtači, za kar je potrebno nastaviti 8 novih učnih moči.

Za izboljšanje umetne razsvetljave v ljubljanskih šolskih zavodih potrebujemo še 465.000 din, in sicer za nabavo večjega števila močnejših žarnic ter v zvezi s tem za poravnavo računov za električni tok. Število oddelkov, ki imajo popoldanski pouk, se z vsakim letom veča, s tem pa tudi potreba, da so razredi opremljeni z zadosti močnimi žarnicami, ki omogočajo delo v razredu v zimskih mesecih, zlasti popoldne. Posebno utemeljevanje tega predloga se Svetu za prosveto in kulturo ne zdi potrebno, saj je bilo na tem mestu že nekajkrat govora o slabem zdravstvenem stanju šolske mladine v Ljubljani, pri kateri zlasti okvare na očeh predstavljajo nesorazmerno velik in zaskrbljujoč odstotek. Ta pa gre v veliki meri na račun slabe razsvetljave v šolskih prostorih.

Za nabavo kurjave potrebujemo dodatna proračunska sredstva v višini 963.000 din. Glavni vzrok za to sta dve novi šolski poslopji, ki ju pri sestavi proračuna še nismo mogli upoštevati (del bivših škofijskih zavodov v Šentvidu, kjer bo v novem šolskem letu XII. gimnazija, in poslopje IO OF na Erjavčevi cesti, kjer bo nekaj oddelkov vrtaške osnovne šole). Razen tega se z novim šolskim letom poveča število šolskih oddelkov v splošnem, kar zahteva več pouka v popoldanskem turnusu in s tem večjo porabo kuriva.

Zvišati je treba postavko za prehrano v vseh treh posebnih vzgojnih zavodih, in sicer: v vzgojnem zavodu Janeza Levca za 275.000 din, na

zavodu za gluhonemo mladino za 786.000 din in v zavodu za slepo mladino za 556.000 din, skupaj za 1.617.000 din. Zvišanje je potrebno, ker so se v zadnjem času občutno dvignile cene nekaterim osnovnim živilskim potrebščinam, proračun pa je bil sestavljen na podlagi prejšnjih cen. Pripomniti je treba, da so vsi trije zavodi čiste proračunske ustanove in da prispevke, ki jih dobivajo za vzdrževanje od gojencev oz. njihovih staršev, odvajajo v mestni proračun.

Za vzdrževanje zgradb in inventarja raznih naših, zlasti šolskih ustanov je ob upoštevanju skrajne štednje spričo dviga cen za razni material in storitve potrebna vsota v višini 1,125.000 din.

Svet za kulturo in prosveto MLO je dolžan poravnati zavarovalno premijo v višini 51.000 din, za katero je zavarovan provizorij bivšega Gozdarskega tehnikuma na Cesti na brdo, ki ga je Svet za kulturo in prosveto prevzel v svoje upravljanje.

Skupna vsota, ki je potrebna za kritje vseh naštetih postavk, znaša torej 6,069.200 din. V imenu Sveta za prosveto in kulturo predlagam Mestnemu ljudskemu odboru, da upošteva vzroke v utemeljitvi in navedeno vsoto dodatnih proračunskih sredstev v celoti odobri.

Razen tega porabljam to priložnost, da seznanim Mestni ljudski odbor z namenom Sveta za prosveto in kulturo, da se v Ljubljani ustanovita dva nova zavoda, ki bi spadala v njegovo področje, in sicer: Šola za gospodinjske poklice, po kateri je v Ljubljani veliko povpraševanje in ki je nujno potrebna. Šola bi imela 3 redne oddelke in razne tečaje. V prvem oddelku bi se usposabljele slušateljice za samostojno vodstvo kolektivnih gospodinjstev, kot n. pr. v vzgojnih, zdravstvenih, socialnih ustanovah, menzah, počitniških domovih, otroških okrevališčih itd. Postopoma bi se ta šola morala razviti v popolno srednjo strokovno šolo. Predvideno število 30 do 40 učenk. Drugi oddelek bi nudil strokovno znanje in izobrazbo »gospodinjskim sestram«, ki bi bile družini v pomoč v času bolezni, poroda, dopustov in pri drugih izrednih prilikah. Tak način pomoči je znan in ima svojo tradicijo v mnogih razvitih državah po svetu. Število gojenk je predvideno na 30 do 40. Tretji oddelek bi skrbel za izobrazbo gospodinjskih pomočnic in ostalega tehničnega gospodinjskega osebja kolektivnih ustanov. V začetku bi šola skrbela v prvi vrsti za kvalificiranje že zaposlenega osebja, pozneje pa za šolanje novega. Skupno število gojenk vseh treh oddelkov bi bilo predvidoma 100—120. V to šolo niso vštete udeleženke tečajev, ki bi se med letom vršili v šoli. Največja ovira za takojšnjo ustanovitev take šole je pomanjkanje prostorov, ki bi ustrezali značaju in potrebam šole. Po našem mnenju bi ustrezala stavba nekdanje Krekove gospodinjske šole ob Vodnikovih cestih, ki jo sedaj uporablja Ljudska milica za svojo ambulanto. Svet za prosveto in kulturo si bo prizadeval, da se ta stavba vrne svojemu namenu in prosi pri tem pomoči celotnega Mestnega ljudskega odbora.

Dalje imamo namen ustanoviti Dom za težje vzgojljivo oziroma vzgojno zanemarjeno mladino. O potrebi ustanovitve takega doma v Ljubljani smo na sejah Mestnega ljudskega odbora že nekajkrat razpravljali. Dom bi sprejemal mladino od 7. do 14. leta starosti iz ljubljanskih družin, ki svojih otrok ne morejo ali ne znajo pravilno vzgajati in v katerih so otroci izpostavljeni raznim, za pravilno rast mladega človeka škodljivim vplivom. Svet za prosveto in kulturo namerava tak dom namestiti v zgradbi Vojniškega doma v Šentvidu, gojence tega doma pa bi razmestili po ostalih internatih v Ljubljani.

Končno dá predsednik besedo še **Zupetu Avgustu**, predsedniku Sveta za zdravstvo in socialno politiko, ki poroča:

V imenu Sveta za zdravstvo in socialno politiko bom podal nekaj predlogov za odobritev dodatnih proračunskih sredstev. Takoj pa moram priznati, da posebnega predloga nimamo, ker nismo bili dovolj poučeni o tej stvari, da bi se temu primerno pripravili. Kakor mislim, gre tu za črpanje sredstev iz naslova mestnih taks.

Naš proračun, zlasti investicijski, je bil ob sprejemu znižan za zelo nujne stvari. Predvsem je bila nizka proračunska postavka za mladinsko okrevališče na Rakitni v znesku 8 milijonov dinarjev, ki naj bi se smatrala kot dotacija k skupnim stroškom za OLO Ljubljana-okolica. Ta dom je sedaj pred zaključkom, sredstev pa ne bo dovolj na razpolago, da bi dom dokončali. Nadalje je izpadel iz našega proračuna za letošnje leto znesek, ki ga mi kot mesto Ljubljana prilagamo za Dečji dispanzer, za katerega je dala osnovna sredstva republika. Za ta dispanzer smo se obvezali, da prispevamo 8 milijonov, v proračunu pa je v celoti izpadel. Nadalje se je odkrila zelo mučna situacija v okrevališču v Kraljevici, kjer so strokovnjaki odkrili nevzdržno stanje. Zaradi letošnje močne burje v teh krajih je stavba v takem stanju, da obstaja nevarnost ogromne škode, istočasno pa zna priti do kake nesreče spričo tega, da se rušijo stropi in streha. Najti bo treba sredstva, da se stavba vsaj prilično zavaruje in prepreči nadaljnji propad.

Druga zadeva, ki jo nameravam iznesti, je naslednja: V letošnjem letu smo imeli vsaj predviden 1 milijon dinarjev, da bi pričeli z gradnjo prehodnega doma za našo mladino v Ljubljani. Mislim, da je to vprašanje, ki ga ne smemo izpustiti iz vida. V Ljubljani imamo namreč 600 primerov, ki jih je večinoma nujno potrebno rešiti in otroke spraviti v dom. Dalje je ostalo nerešeno vprašanje Stanežič.

Nadalje bi seznanili ljudski odbor z dejstvom, da so prešle s 1. januarjem 1953 naše ustanove na samostojno finansiranje. Tako tudi poliklinika, ki pa ima iz lanskega leta še neporavnanih računov za 4,5 milijona dinarjev. V tej situaciji nikakor ne moremo to breme odlagati na polikliniko, ker se mora ona sama finansirati. V kolikor pa naj ostane ta znesek na njenih ramenih, pomeni to obremeniti njene letošnje sto-

ritve, zato je potrebno na kakršenkoli način najti sredstva za poravnavo teh računov.

Ista situacija je z Dečjo bolnico, kjer pa gre za nekoliko manjši znesek. Tudi ta ustanova je s 1. I. 1953 prešla na samostojno finansiranje in bo treba najti sredstva, da se nepokriti računi likvidirajo.

Konkretnih predlogov ne dajem, ker smatram, da je zadevo treba pregledati in nato odločiti, katere stvari so najbolj nujne in upravičene.

Predsednik da predloge posameznih Svetov v razpravo:

Suhadolc Anton:

Brez dvoma so postavke, ki so jih navedli člani posameznih svetov, upravičene in nujne. preden pa preidemo na podrobno diskusijo, smatram za važno, da dobimo pojasnilo, kje bomo dobili ta sredstva. Važno je predvsem to, v koliko so ta sredstva zagotovljena. Iz predlogov tudi sklepam, da ni povsem jasno, ali bomô ta sredstva črpali iz proračunske rezerve ali iz taks, ki jih namerava uvesti Mestni ljudski odbor. Od tov. Zupeta se mi ne zdi umestno, ko pravi, da je potrebno razpravljati o tem, v koliko so posamezne stvari potrebne. Potrebne so, vprašanje je le, če jih je mogoče izvesti glede na razpoložljiva sredstva. Mislim, da bi bilo potrebno navesti konkretno, kakšna sredstva zahtevajo posamezni sveti, da bomo sploh vedeli, koliko potrebujemo denarja. Važno je tudi, kot sem že rekel, kje bomo dobili denar.

Avšič Jaka:

V letošnjem proračunu imamo predvidenih 20 milijonov dinarjev rezerve. Poudariti pa moram, da je to rezerva, ki še ni zbrana in v kolikor se bo v teku leta poslabšala situacija v tem, da ne bo pobran ves davek in ostali dohodki, bo nastala za nas mučna situacija. Kar se tiče samih mestnih taks, moram opozoriti, da je točno določeno z zvezno uredbo, da se smejo dohodki iz teh taks porabiti samo za gradnjo stanovanj in za komunalne potrebe. Če bi se zmanjšala proračunska rezerva, bi šli v negotovost. Del te proračunske rezerve sicer lahko takoj razdelimo, celotne proračunske rezerve pa ne, temveč bi jo lahko črpali šele na jesen, ko bomo imeli v rokah takratno točno situacijo.

Glede računov iz lanskega leta smatram, da bi bilo potrebno proračunsko službo zaostriti v tem smislu, da bi morali biti vsi računi iz preteklega leta plačani do konca januarja tekočega leta. Vprašanje je, v koliko so računi, ki so danes predloženi v izplačilo, upravičeni, in zakaj o njih šele sedaj razpravljamo. Potrebno bo izdati odločbo, da se računi preteklega leta, predloženi po 1. januarju tekočega leta, ne bodo več priznavali.

Člani svetov so iznesli predloge za dodatne proračunske kredite v taki višini, da bi potrebovali skoraj 30 milijonov, kar že presega proračunsko rezervo. Zato bo treba točno ugotoviti, katere od predloženih postavk so najnujnejše. Osebnostno smatram kot nujno plačilo neporavna-

nih računov za nabavo gasilskega orodja, da se izognemo nadaljnjim stroškom, dalje odobritev sredstev za plačilo osebja na področju kulture in prosvete in rešitev del s področja komunalne dejavnosti. Ne vem pa, v koliko je nujno takoj pristopiti k ureditvi zaklonišč.

Suhadolc Anton:

Glede zavarovanja zaklonišča, o katerem je bilo govora in ostalih komunalnih del smatram, da bi bilo potrebno k delu pristopiti takoj, to je v gradbeni sezoni. V jeseni namreč teh del ne bo možno izvršiti zaradi vremenskih neprilik in tako nam bo škoda do prihodnjega leta narasla od današnjega 1 milijona na 2. Nasprotno pa bi sredstva za kulturo in prosveto prišla v poštev šele z novim šolskim letom in imamo torej časa do črpanja teh sredstev še 3 ali 4 mesece.

Ureditev zaklonišč, napeljavo elektrike in ureditev grobov smatram za nujno potrebno.

Di Batista Franc:

Tovariša Suhadolca moram popraviti v tem, da ni nujno, da se dela v zaklonišču vrše v gradbeni sezoni. Ta dela naj se nasprotno vrše v zimskem času, kar je v danem primeru možno, zlasti glede na nezaposlenost delovne sile izven sezone.

Sitar Franc:

Bil sem član komisije, ki je imela nalogo pregledati zaklonišče in ugotoviti, v koliko so zavarovalna dela nujna. Komisija si je ogledala stanje na licu mesta in ugotovila, da so v tem primeru potrebna predvsem dela izven rova, dela, ki bodo preprečila, da to, kar sedaj že obstoja, ne bo propadlo. V ta zaklonišča so vloženi precejšnji zneski in v kolikor smatramo, da so ta zaklonišča nujna, moramo nekaj ukreniti, da ne propadejo.

Drugo pa je vprašanje adaptacije kletnega prostora Pod turnom št. 4, katerega bi bilo potrebno urediti po izjavi Sveta za notranje zadeve MLO kot zaščitni center in za sektorsko postajo. Teh prostorov si komisija ni ogledala, smatram pa, da bi adaptacija teh prostorov lahko odpadla. Kar se tiče ureditve prostorov v prvi in drugi komori zaklonišča, mislim, da ljudje, ki imajo posla s protiletalsko zaščito, rabijo ta prostor za vaje in je vsled tega prišlo do predloga, da se usposobi ta prostor. Ne vem, kako bodo ti prostori izgledali, če v njih ne bo stranišča. Komisija je smatrala, naj se ti prostori usposobijo v toliko, da bodo lahko služili za najnujnejše potrebe.

Avšič Jaka:

Zaklonišče pod Rožnikom ni mestna, temveč republiška investicija in je sploh vprašanje, ali smo mi kot Mestni ljudski odbor dolžni prevzeti to zaklonišče v zaščito, ali pa so kje druge sredstva za to.

Kutin Franc:

Točno je to, da smo takrat, ko smo pričeli z gradnjo tega zaklonišča, dobili denar od republike. Toda to je mestno zaklonišče in je MLO tisti, ki ga je dolžan vzdrževati. Na eni izmed zadnjih sej Izvršnega odbora MLO smo se kregali o tem, kdo naj bo investitor zaklonišča: mi ali komunala. Poverjenišтво za notranje zadeve je vztrajalo na tem, naj bi bil investitor Svet za komunalne zadeve. Sredstva za gradnjo, kot že rečeno, je dejansko dalo Ministrstvo za notranje zadeve, vzdrževati pa mora to zaklonišče ljudski odbor. Glede odobritve dodatnih sredstev za zavarovanje tega zaklonišča ne bi bilo dosti premišljevat, ker je vanj vloženo ogromno sredstev. V kolikor se nam poruši in prodre vanj vlaga, bodo nastali večji stroški, kot če bi delali novega. V opozorilo naj povem, da smo v tunelu pod Gradom zapravili zaradi nepravilnega ravnanja 4 do 5 milijonov din.

Avšič Jaka:

Predlagam, da odbijemo postavko 400.000 dinarjev za predvidene adaptacije kletnih prostorov Pod turnom, ker je to tudi mnenje komisije.

Krese Leopold:

Pridružil bi se mnenju tov. Suhadolca. Zavedati se moramo, da smo komaj 3 mesece po sprejemu proračuna. Res je, da imamo 20 milijonov rezerve, to pa je tudi vse, kar lahko pričakujemo. Poleg tega ne vemo, če ne bomo tekom leta potrebovali teh sredstev za kake bolj nujne namene. Drugo pa je še vprašanje štednje. Sveti naj sprva skušajo v okviru svojih proračunov znižati kake postavke ali se katerim odpovedati, v kolikor na ta način ne pridejo do sredstev, šele potem lahko računajo na rezervo. Samo s takim načinom dela bo proračun mogel zadoščati. Tudi na dohodke od mestnih taks ne smemo računati, ker je za porabo teh sredstev — kot že povedano — po zvezni uredbi točno določeno, da se lahko uporabijo samo za gradnjo stanovanj in za komunalne potrebe. Teh dohodkov ne smemo izenačevati z našimi rednimi proračunskimi sredstvi. Poleg tega moram opozoriti, da tudi ostali, redni proračunski dohodki niso še točno izračunani in nanje ne smemo 100 %-no računati.

Predlagam, da Svet za zdravstvo in socialno politiko, kakor tudi Svet za kulturo in prosveto predloge za odobritev dodatnih proračunskih kreditov ponovno pretreseta in črtata iz predlogov postavke, ki niso najnujnejše. Če bi vse predlagane zneske odobrili, bi bila proračunska rezerva prekoračena že za 10 milijonov, kar v nobenem primeru ne smemo dopustiti. Torej naj se nekatere stvari odlože, razpravlja pa le o tistem, kar je neodložljivo.

Za zaklonišča mislim tako: Mi do sedaj za zaklonišča nismo bili zadolženi in nismo imeli v proračunu za to nobenih postavk. Vedno je

to finansirala narodna obramba. Izgleda, da investitor ni smatral za potrebno nadaljevati z gradnjo zaklonišča, ker je bil z gradilišča odpeljan ves gradbeni material. Ne vem, kako pride sedaj MLO do tega, da prispeva za to tako velika sredstva. Strinjam se, čeprav za to nismo zadolženi, da damo ona sredstva, ki so nujna za preprečenje škode. Kot nepotrebno, na primer, pa smatram gradnjo vodovoda, isto velja za stranišče in železna vrata. Iti moramo na minimalna sredstva. Če stvar odložimo za krajšo dobo, ne more priti do večje škode.

Predlagam, da se odobri postavka za elektrifikacijo Golega brda in Toškega čela, dalje postavka za vzdrževanje grobov talcev, ki je že tako majhna, nadalje postavka za organizacijo registra prebivalstva pri no-tranji upravi, kar je bilo odločeno že na seji Gospodarskega sveta. Prav tako je odobriti postavko za plačilo računov iz lanskega leta za gasilsko opremo.

Smatram za umestno, da ob tej priliki obravnavamo tudi predloge nekaterih družbenih organizacij, ki prosijo pomoč, in sicer: Prošnjo Rdečega križa Slovenije, ki prosi podporo 200.000 dinarjev kot prispevek h gradnji mladinskega doma na Vranskem za bolne otroke.

Prošnjo je predložila tudi Zveza borcev iz Maribora, ki gradi svoj dom v Mariboru, pa prosijo prispevek našega Mestnega ljudskega odbora.

Tovariš Stadler Franc pa bo dal predlog Mestnega odbora Zveze borcev Ljubljana, ki tudi prosi za prispevek MLO.

Stadler Franc:

Mestni odbor ZB ima v načrtu postavitev 4 spomenikov odnosno obeliskov, postavitev novih spominskih plošč ter postavitev glavnega spomenika med okupacijo padlim žrtvam in talcem na Žalah in ureditev grobov. Za podporo odnosno denarno pomoč je Mestni odbor ZB naslovil vlogo na MLO Ljubljana, predvsem, ker odbor ZB nima drugih sredstev kot del članarine svojih članov, to je 40 %, kar znaša letno ca. 500.000 din. Podpore delovnih kolektivov se predvsem porabijo za pomoč partizanskim sirotam, vdovam in slično. Kakih drugih rednih dotacij Mestni odbor ZB nima. Nujno je, da se v Ljubljani dostojno uredi vprašanje teh spomenikov ter da MLO odobri iz dodatnih proračunskih sredstev podporo v te svrhe.

Kumar Andrej:

Predlagam, da MLO sprejme v varstvo tudi spomenik v Stožicah. V gradnjo tega spomenika je bilo vloženih veliko prostovoljnih ur našega ljudstva, kljub temu pa nas stane okrog 1.800.000 dinarjev in ga ne moremo kar tako prepustiti v nemar. Zveza borcev našega terena nima dohodkov za vzdrževanje. Potrebno je torej imeti tudi ta spomenik v evidenci, da ne bo razpadel.

Drug pomislek imam glede na debato o zaklonišču. Moje mišljenje je, da kar je enkrat narejeno, je treba ohraniti. Naj prihajajo sredstva

od republike ali mesta, mi ne smemo pustiti, da bi bil naš trud zaman in da bi ljudje kritizirali. Stremeti moramo za tem, da nam nič ne propade.

Avšič Jaka:

Predlagam, da za vzdrževanje spomenika in grobnice borcev v Stozicah predvidimo v mestnem proračunu znesek 50.000 dinarjev, dočim moramo o predlogu Mestnega odbora Zveze borcev razpravljati posebej.

Zdešar Henrik:

K podporam družbenim organizacijam bi dodal še en predlog. 15. septembra t. l. bo odprto pokopališče na Rabu. Dela na tem pokopališču so v polnem teku in bodo do roka izvršena. V Ljubljani je bilo veliko internirancev, ki so ostali na Rabu. Umestno bi bilo, da bi naš Mestni ljudski odbor vsaj v propagandne namene prispeval neko vsoto, in bi bila sramota za nas, če k temu ne bi prispevali. Do sedaj je bilo to pokopališče sramotno urejeno, po njem so se pasle koze in krave, kar je škandalozno. K ureditvi tega pokopališča bo prispevala polovico republika Hrvatska.

Avšič Jaka:

Predlagam, da preidemo k razpravi o tem, katere postavke podanih predlogov naj bi se smatrale kot nujne.

Arko Nika:

Od postavke za adaptacijo kletnih prostorov Pod turnom v višini 1.500.000 dinarjev bi Svet za notranje zadeve odstopil, ne moremo pa odstopiti od zavarovalnih del v zaklonišču pod Rožnikom, ker so nujna. V kolikor bi odstopili od gradnje vodovoda, bi se postavka znižala samo za 300.000 dinarjev.

Sitar Franc:

Samo zavarovalna dela v zaklonišču pod Rožnikom bi zahtevala ca. 800.000 dinarjev. V tem znesku so vračunana tudi vrata, ker ta vrata morajo biti. Do sedaj so bila vrata masivna, niso prepuščala ventilacije, zaradi česar je zaklonišče propadalo. Predlagam pa, da se gradnja vodovoda črta.

Avšič Jaka:

Predlog za odobritev dodatnih proračunskih sredstev za notranjo upravo bi torej zmanjšali takole: za zavarovanje zaklonišča po Rožnikom bi odobrili 800.000 dinarjev, za nabavo gasilskega orodja 2.597.000 dinarjev in za register prebivalstva 400.000 dinarjev, skupaj torej 3.797.000 din.

Zdešar Henrik:

Glede odobritve dodatnega proračunskega zneska za šolstvo pojasnim, da bi se personalni izdatki povečali že takoj, v kolikor bi bile nove učne moči nastavljene že s 1. junijem t. l.

Glede razsvetljave in kurjave drži, da med počitnicami ne bomo rabili ne enega ne drugega. Toda verjetno jeseni ne bo nič ceneje.

Glede prehrane je takole: tu gre za vzgojne domove, ki imajo v oskrbi učence preko vsega leta. Zadnja vsota bi torej bila 6.069.000 dinarjev.

Ing. Lapajne-Oblak Sonja:

Za področje komunalne dejavnosti potrebujemo 1.925.000 dinarjev.

Zupet Avgust:

Predlagam, da odobrimo vsaj znesek 4.500.000 dinarjev za plačilo računov poliklinike. To so računi za potrošena zdravila, ki jih je poravnal doslej MLO.

Dr. Marvin-Zadnik Zvezdana:

Glede zdravstva mi ni jasno. Ti dolgovi so prišli nenadoma. Vemo pa, da je toliko nujnih potreb za našo defektno mladino in za dečji dispanzer, ki jih je treba nujno rešiti. Mi imamo samo v Ljubljani okoli 600 defektnih otrok, ki bi jih morali sprejeti v naše domove. Če bi jih morali dati iz domov, bi bila vzgoja samo začetna. Pri teh otrocih smo že dosegli gotove uspehe, ki pa bi bili ničevi in trud izgubljen, če bi jih dali iz domov ven. Sami smo krivi, da zdravstvo nima uspeha, ker pridemo s svojimi potrebami vedno prepozno.

Dalje imamo domove, ki so v kritičnem položaju. Predlagali smo že pri odboru za zaščito otrok, da pregleda število in potrebe teh otrok, ki so zaščiteni. Te otroke hočemo spraviti v domove v Stanežiče, Goričane in podobno, to pa so stare zgradbe, ki zahtevajo za ureditev in vzdrževanje preko 40 milijonov dinarjev.

Prosim, da bi se do drugega zasedanja zbrale točne številke in prepričalo ljudske odbornike o nujnih potrebah zdravstva. Gre za to, da denar ne bo izgubljen.

Avšič Jaka:

Opozoril bi syete na to, da razpolagajo s sredstvi samo v okviru odobrenega proračuna. Svet za zdravstvo in socialno politiko n. pr. predvideva za oskrbo enega otroka v koloniji dnevno 320 dinarjev. Izgleda, da sploh nimajo namena držati se proračuna in da bo tudi v tej postavki z ozirom na cene, prekoračen proračun vsaj za 1 milijon. To ni mogoče in se Mestni ljudski odbor v bodoče ne sme več postavljati pred izvršena dejstva.

Dr. Marvin-Zadnik Zvezdana:

Za kolonije je bilo rečeno, da bo oskrbo otrok plačevalo socialno zavarovanje in pregledati bi bilo treba, zakaj se to ne izvaja.

Zupet Avgust:

Letos socialno zavarovanje ne zmore dosti in bo prispevalo manjše zneske kot lani. Obratno pa bodo stroški za kolonije zelo porasli z ozirom na izrazite razlike v stroških.

Dnevna oskrba v bolnici stane danes 900 dinarjev, ljudje pa pri-
spevajo samo 600 dinarjev, in torej ne moremo pričakovati, da bo
socialno zavarovanje kaj več prispevalo. Smatram, da so že tako zelo
širokogrudni. Iskati moramo sredstva in zavzeti ostrejši kriterij. Možnost
uravnovešenja proračuna imamo v tej smeri, da ne bomo vodili politike
kot doslej, ko smo stremeli za tem, da prevalimo vse na ramena države.

Draksler Marija:

Rečeno je bilo, zakaj se Svet za zdravstvo in socialno politiko ne
drži proračuna. V kolonijo letos ne gre veliko otrok, samo 1500, kar je
za Ljubljano zelo malo. Med temi otroci je predlaganih veliko eno- in
dvostranskih sirot.

Matere enostranskih sirot imajo povečini le invalidnino in otroške
doklade. Nemogoče je, da mati dá za kolonijo doklade, ker mora otroka
tudi obleči. Torej padejo ti otroci popolnoma na breme proračuna, ki
se na tak način prekorači.

Zdešar Henrik:

Mislim, da bi bilo potrebno zaostriti klimatsko zdravljenje starejših.
Pri otrocih se ne da dosti prihraniti, niti točno predvideti potreb. Kot
primer naj povem, da imamo na naši šoli po polikliničnem pregledu
60 otrok, ki bi jih morali poslati v kolonije, dobili pa smo nakazila za
48 otrok. Med njimi so otroci staršev, ki jih ne morejo niti obleči in
zato ne poslati v kolonijo. Nekaj staršev je takih, ki ne dobe niti otroških
doklad. Predlagam, da socialno zavarovanje omeji klimatsko zdravljenje
odraslih v korist otrok.

Avšič Jaka:

Posamezni sveti so nam danes iznesli svoje predloge glede odobritve
dodatnih proračunskih kreditov. Razen Sveta za zdravstvo in socialno
politiko so vsi sveti predložili konkretne predloge. Konkretno je ta svet
predložil samo predlog za odobritev zneska 4,5 milijona za plačilo ne-
poravnanih računov poliklinike. Odločiti bi bilo treba o tem, ali se da
predlog Sveta za zdravstvo na glasovanje v celoti, ali samo konkretni
predlog za odobritev omenjenih 4,5 milijona, odnosno, ali naj Svet za
zdravstvo do prihodnje seje izdela v celoti nov predlog in ga predloži
v razpravo. V kolikor izglasujemo predloge ostalih treh svetov in upo-
števamo še predlog Sveta za zdravstvo za poravnavo računov iz lanskega
leta v višini 4,5 milijona dinarjev, potem izčrpamo rezervo do zneska
16.500.000 dinarjev. Ostane torej samo 3,5 milijona neizrabljenih.

Draksler Marija:

Nelikvidirani računi poliklinike v višini 4.500.000 dinarjev izvirajo
še iz lanskega leta. Smatram, da s poravnavo teh računov ne moremo
odlašati in jih moramo plačati. Da bi si poliklinika to breme naložila
na svoje rame, ne moremo dopustiti, niti ne smemo. Plačati bo treba,
potem pa je vseeno, ali plačamo sedaj ali kasneje.

Dr. Marvin-Zadnik Zvezdana:

Ni mi jasno, zakaj bi danes odobrili 4,5 milijona dinarjev za ne-poravnane račune, nujne potrebe naših zdravstvenih ustanov pa bi izpadle. To je prepoceni, da se tako preide preko tega. Glasujem proti temu.

Dr. Dular Marjan, načelnik Tajništva za zdravstvo in socialno skrbstvo:

Pojasnil bom, kako je s temi neporavnanimi računi. Kot mi je povedal dr. Ravnikar, je Poliklinika predložila te račune že meseca marca tega leta in to so računi, ki so bili poslani Polikliniki v poravnavo v teku meseca januarja, februarja in marca. Računi, ki se nanašajo predvsem na dobave zdravil in zdravstvenega materiala, so bili še pred nekaj tedni predloženi oddelku za finance in proračun. Ponovno se je o njih razpravljalo pred 7 ali 8 dnevi in je bilo takrat predvideno, da se bodo vključili med ostale neplačane račune. Danes pa smo zvedeli, da se ti računi ne bodo izplačali. Stvar je pereča zaradi tega, ker podjetja že groze s tožbami. Če račune ne bomo plačali, bodo nastali še dodatni pravniki stroški. Zato predlagam, da se računi poravnajo. Ker je Poliklinika postala ustanova s samostojnim finansiranjem, po uredbi ne smemo prištevati lanskim storitvam v kalkulacijo cen za letošnje storitve.

Novak Ivan:

Predlagam, da se za v bodoče glede tako važnih predlogov predsedniki svetov s predsednikom Sveta za gospodarstvo na čelu bolj pripravijo na razpravo. Nepripravljeni predlogi ovirajo prvič ekspeditivnost zasedanja in traja diskusija okrog ene točke dve uri, nazadnje pa vidimo, da predsednik Sveta za zdravstvo in socialno politiko za to točko sploh ni pripravljen. Poleg tega predlagam, da se vse take zadeve glede adaptacij, graditve itd. pregledajo in proučijo predhodno po strokovnjakih, ker gre tu za težke milijone.

Avšič Jaka:

Ljudski odborniki dostikrat niso dovolj obveščeni o tem, kaj se dogaja, zato je najboljši način tak, da se šele po diskusiji tukaj sprejmejo končni sklepi. Potem šele lahko pravilno nastopajo pred volivci in jim tolmačijo probleme, ki jih že podrobneje poznajo. Lahko bodo tudi povedali, kako je prišlo do poedinih sklepov.

Več vedo ob takem načinu dela, kot pa če bi predsedniki svetov pripravili sklepe že za glasovanje. To je ena dobra stran, drugo pa je izguba časa in ekspeditivnosti, kar moramo tudi vzeti v obzir, da ne bi šli v drugo skrajnost.

Ponovno moram opozoriti na disciplino pri izvajanju proračuna in poudarjam, da se morajo računi pravočasno likvidirati, ne pa čakati

tako dolgo, da pride zadeva že pred arbitražno sodišče. Potrebno je, da ljudi, ki bodo zakrivili neporavnavo računov v predpisanem času, damo v disciplinsko preiskavo.

Dr. Marvin-Zadnik Zvezdana:

Mislim, da moramo vsa naročila predhodno vsaj približno kalkulirati in računati na njih izplačilo.

Avšič Jaka:

Naj se uvede preiskava in ugotove krivci. Glede podpor množičnim organizacijam predlagam, da se člani izjasnijo glede višine prispevkov.

Stadler Franc:

Mestni odbor ZB predvideva, da bo za postavitev 4 obeliskov, ki bodo odkriti v bližnjih mesecih, postavitev glavnega spomenika talcem na Žalah in ureditev grobov potrebno okrog 20 milijonov dinarjev. Doslej je zbranih za to 1.400.000 dinarjev. Ta denar ne bi bil potreben v celoti v letošnjem letu, ker se bo gradilo postopoma do leta 1955. Tu ne gre za vzdrževanje že obstoječih spomenikov, plošč in drugo. Predlagam, da bi MLO v letošnjem letu iz dodatnih proračunskih sredstev v te svrhe odobril vsaj 5 milijonov dinarjev.

Dermastia Mara:

* Naša letna rezerva je vsega skupaj samo 20 milijonov. To so zelo majhna sredstva, poleg tega pa se moramo zavedati, da še do danes od teh 20 milijonov ni ustvarjenih niti 8 milijonov. Delitev rezerve že v naprej ni pravilno, niti gospodarsko.

Ne strinjam se, da bi bili preveč širokogrudni pri dajanju podpor množičnim organizacijam v današnji situaciji. Zato predlagam, da se razdele iz rezerve minimalne vsote za res najbolj nujne stvari. Če bi se pa kasneje pokazalo, da se rezerve povečajo s povečanimi dohodki, naj bi se takrat pretresle potrebe in rezerva tudi razdelila.

Kovačič Leo:

Danes bomo izglasovali, koliko damo posameznim svetom in organizacijam, kasneje pa bomo ugotovili, da tega sploh ne moremo dati. Verjetno bomo morali naš proračun celo zniževati.

Kopitar Jože:

Mestni odbor Rdečega križa v Ljubljani ima namen v oktobru 1955 prirediti tombolo. Čisti dobiček od tombole bo izključno namenjen za vzdrževanje otroškega okrevališča na Vranskem, katerega sedaj Mestni odbor Rdečega križa pripravlja. V ta dom se bodo pošiljali prvenstveno otroci iz Ljubljane. V poštev pridejo predvsem otroci staršev, ki so socialno šibki in otroci partizanskih družin. Imamo namen, da s tem pomagamo Mestnemu ljudskemu odboru pri reševanju zdravstvenih in socialnih razmer na področju Ljubljane.

Ker moramo za tombolo plačati 15 % državne takse, zato prosimo, da nam Mestni ljudski odbor odobri podporo v znesku 200.000 dinarjev, ker moramo mi za državno takso takoj položiti 150.000 dinarjev. Mi smo prosili za oprostitev takse v Beograd. Če nam bo plačilo takse oproščeno, bomo mi omenjeni znesek vrnili.

Kovačič Leo:

Dejansko je to popolnoma nepripravljena stvar. Pravilno je, da se poglobljamo v stvari, vendar v stvari, ki so temeljito pripravljene. Vemo, da imamo 20 milijonov rezerve, vemo pa tudi to, da nismo še ustvarili te rezerve. Torej je vse skupaj iluzorno, če ta sredstva kar tako raztrosimo.

Krese Leopold:

Stvari, ki jih predlaga notranja uprava, so pripravljene in jasne. Glede družbenih organizacij pa ni kaj pripraviti, temveč je tu samo treba odločitve, če in koliko damo. Ne smatram pa za pravilno, da nikomur ne bi pomagali.

Predlagam, da se dodatni proračunski krediti za potrebe našega zdravstva za enkrat ne odobre in naj se stvar odloži do časa, ko bo bolj pripravljena. Ne rečem sicer, da na tem področju ni nujnih potreb, vendar tovariši v Svetu za zdravstvo in socialno politiko niso upoštevali, da znaša proračunska rezerva samo 20 milijonov, in da še teh 20 milijonov ne moremo že jutri deliti. Torej gre samo še za določitev višine prispevka družbenim organizacijam oziroma za načelno odobritev, ali damo ali ne. Tu so konkretni predlogi, o katerih je potrebno govoriti.

Zupet Avgust:

Strinjam se z mnenjem tov. Kreseta, da bi morali predlog bolj pripraviti, vendar naš Svet za zdravstvo in socialno politiko ni vedel v naprej, s kakšnim kreditom imamo opravka. Nismo imeli prilike, da bi o tem preje s komurkoli govorili, ker nismo bili nikamor povabljeni. V tem smislu bi dejansko odklonil kritiko na naš svet. Gospodarski svet bi moral povabiti vse predsednike svetov na razgovor, potem pa bi lahko prišli na zasedanje pripravljeni.

Krese Leopold:

Opozoriti moram, da ni bila dana na dnevni red točka o razdelitvi proračunske rezerve. Tu ni Gospodarski svet ničesar zakrivil. Ni naloga Gospodarskega sveta, da sprašuje svete kaj potrebujejo, temveč je obratno, naloga svetov, da Gospodarskemu svetu pošljejo utemeljene predloge za njih potrebe. Niti notranja uprava niti Svet za komunalo nista svojega predloga izdelala na naš poziv.

Kovačič Leo:

Smatram za umestno posvariti, da tisti, ki nekaj predlaga, izdelava predlog na osnovi podatkov, preverjenih pri računovodstvu MLO in so-

razmerno možnostim predlaga, ne pa da daje predlog po svojih potrebah. Tak predlog naj najprej pretrese Gospodarski svet in šele nato, v kolikor je dana možnost za realizacijo predloga, zadevo predloži MLO-ju.

Krese Leopold:

Predlagam, da odobrimo invalidski organizaciji v Mariboru za njih dom 50.000 dinarjev, Rdečemu križu Slovenije 150.000 dinarjev, za ureditev pokopališča na Rabu pa 100.000 dinarjev. O predlogu Zveze borcev, ki je upravičen, pa bi razpravljali takoj, čim pridemo do novih sredstev.

Avšič Jaka:

Predlagam, da odobrimo na osnovi predlogov posameznih svetov in družbenih organizacij ter diskusije po tem vprašanju naslednja sredstva:

a) Svetu za notranje zadeve:

1. Za ureditev zaklonišča pod Rožnikom	800.000 din
2. za nabavo gasilskega orodja in opreme	2,597.950 din
3. za ureditev registra prebivalstva	400.000 din
	3,797.950 din

b) Svetu za komunalo:

1. za elektrifikacijo Toškega čela	700.000 din
2. za elektrifikacijo Golega Brda	100.000 din
3. za vzdrževanje in urejevanje grobov talcev in borcev na Žalah, gramozne jame, okolice spomenika talcem in borcem na poti v Rožno dolino, okolico grobnice herojev, urejanje okolice spomenika 24 talcev in spomenika ob Celovski cesti	1,075.000 din
4. za vzdrževanje spomenika v Stožicah	50.000 din
	1,925.000 din

c) Svetu za prosveto in kulturo:

1. za zvišanje sredstev za personalne izdatke na posameznih ustanovah Sveta za prosveto in kulturo	1,848.000 din
2. za izboljšanje umetne razsvetljave v ljubljanskih šolskih zavodih	645.000 din
3. za nabavo kurjave za šolska poslopja	965.000 din
4. za zvišanje postavke za prehrano v vzgojnih zavodih	1,617.000 din
5. za vzdrževanje zgradb in inventarja raznih naših, zlasti šolskih ustanov	1,125.000 din
6. za zavarovalno premijo za provizorij bivšega Gozdarskega tehnikuma ob cesti na Brdo . . .	51.000 din
	6,069.200 din

d) Svetu za zdravstvo in socialno politiko:

1. za poravnavo računov Poliklinike iz leta 1952 4,500.000 din

e) Podpore družbenim organizacijam:

1. Invalidski organizaciji v Mariboru za gradnjo invalidskega doma	50.000 din
2. Rdečemu križu — prispevek za gradnjo doma na Vranskem	150.000 din
3. za ureditev pokopališča na Rabu	100.000 din
	300.000 din

Skupno torej 16,592.150 dinarjev.

Predsednik daje predloženi predlog na glasovanje. Glasujeta ločeno oba zbora.

Zbor proizvajalcev glasuje za predlog soglasno, od mestnega zbora glasuje proti predlogu 1 odbornik, 10 odbornikov se glasovanja vzdrži. Predlog je torej sprejet!

2. REORGANIZACIJA MESTNE KLAVNICE

Predlog o reorganizaciji Mestne klavnice prečita in obrazloži v imenu Sveta za gospodarstvo **Sitar Franc**.

Mestni ljudski odbor je že na več svojih sejah razpravljal o vprašanju Mestne klavnice. Tako je že na VII. rednem zasedanju skupščine Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki se je vršila 14. novembra 1951 ljudski odbornik ing. Letonja Emilija v diskusiji o problematiki zdravstvene službe in socialnega skrbstva na področju mesta Ljubljane, ugotovila, da Mestna klavnica ne izvaja predpisov sanitarne inšpekcije. Meso in mesni izdelki v Ljubljani niso na tisti higieniški višini, ki jo zahteva ljudsko zdravje in ugled mesta Ljubljane. Ljubljanska klavnica je svoječasno slovela zaradi vzorne higiene, dočim je danes sanitarno-higieniški režim nezadovoljiv. Sanitarna inšpekcija je dala že dosti odločb, katere pa vodstvo klavnice ni upoštevalo. Po vsej priliki leži prevelik poudarek samo na trgovskem delu Mestne klavnice. Pri tem so pozabili, da je najvažnejša naloga klavnice sanitarno-higienška zaščita ljudi in živali pred boleznimi, ki se lahko prenašajo z mesom na ljudi in živali.

V vseh kulturnih državah, tako je izvajala tov. ing. Letonja, so javne klavnice ustanove, katerih glavni namen je čuvanje ljudskega zdravja pred zastrupljenjem z mesom in mesnimi izdelki. Klavnice so važen člen v verigi preprečevanja in zatiranja živalskih kužnih bolezni.

Sicer nadzira klanje živali in promet z mesom v Ljubljani klavnična veterinarska sanitarna inšpekcija, ki opravlja svojo službo požrtvovalno

in vestno, vendar brez prave podpore vodstva klavnice, ki ne čuti potrebe, da bi iskalo strokovne nasvete.

Mestni odbornik ing. Letonja Emilija je zaključila tedaj svoja izvajanja s tem, da je poročala o sklepu mestne sanitarne inšpekcije glede nujne potrebe ločitve trgovskega dela Mestne klavnice od samega klavničnega dela.

Izvršni odbor MLO Ljubljana je 9. februarja 1952 imenoval posebno komisijo z nalogo, da se izvede revizijo mreže klavniških obratov, da se ukinejo vse tiste mesnice, ki ne odgovarjajo sanitarnim predpisom, da se postavi nova mreža klavnic, da se poskrbi za strogo in učinkovito kontrolo nad klanjem živine izven klavnice, kakor tudi uvedejo učinkoviti ukrepi za poostreno kontrolo nad prometom z živino in pregledom živinskih potnih listov. Ta komisija svojega dela v nobenem pogledu ni izvršila.

Vprašanje nujne preureditve organizacije Mestne klavnice pa je medtem postajalo vse bolj pereče. Iz poročila šefa veterinarjev sanitarne inšpekcije MLO z dne 20. novembra 1952 so razvidni obsojanja vredni nedostatki poslovanja Mestne klavnice. Ugotovljeno je bilo, da živali, ki jih kupuje Mestna klavnica v Ljubljani, prihajajo in se koljejo v klavniških prostorih pogosto brez ali pa s pomanjkljivimi živinskimi potnimi listi, kar nasprotuje predpisom pravilnika o pregledu živali za klanje mesa ter o veterinarski kontroli življenjskih potrebščin živalskega izvora. Vsled tega se kužne bolezni niso mogle zasledovati, najti njih izvor ter s tem preprečevati malverzacije prodajalcev (prikrivanje, prodaje živali zaradi davkov, tatvine živine itd.).

Ker kupuje in zamenjuje oziroma preprodaja klavnica živali iz klavniških hlevov, se pogosto raznašajo živalske kužne bolezni. Kršitev predpisov že navedenega pravilnika je očitna, kajti trgovina v klavniških hlevih je strogo prepovedana in kazniva.

Klavnica kot trgovsko podjetje štiti pri klanju predvsem svoje interese in zapostavlja druga podjetja, ki tudi koljejo živino in predelujejo meso. Zato je Mestna klavnica klala v prvi vrsti svoje živali, s klanjem živali drugih podjetij pa je večkrat odlašala. Tako so pri živalih drugih podjetij nastala večkrat obolenja in pogini ter se je povečal kalo.

Tudi sanitarni inšpektor MLO dr. Mis Franta je v svoji obrazložitvi z dne 26. januarja t. l. poudaril nujnost preureditve Mestne klavnice v higiensko-uslužnostno podjetje, ki ne bi imelo prav nikake zveze s trgovsko službo. Higienske prilike na Mestni klavnici so kronično slabe, in to v stopnji, ki ne izključuje okužbe mesa in mesnih izdelkov, kakor tudi obolenja klavničnih uslužbencev. Čistoči, zlasti čiščenju med klanjem, se ne posveča potrebna pozornost. Transport mesa in mesnih izdelkov je bil vsa leta kljub odločbam Centralnega higienskega zavoda in sanitarne inšpekcije takšen, da je vzbujal upravičeno kritiko tudi

nestrokovnjakov. Celo v najtoplejšem letnem času so se iz čisto trgovskih razlogov masovno izdelovali lahko pokvarljivi mesni izdelki, za katere prodajalne mesa niso imele urejenih hladilnih naprav, vsled česar je število prebavnih motenj in zastrupljenje, združenih z zlatenico, v Ljubljani naraslo v toliki meri, da izdatki za zdravljenje bolnikov in hranarino daleko prekašajo trgovski efekt. Sanitarne naprave v klavnici sami so neprimerne in nezadostne, njihovo vzdrževanje pa je skrajno zanikrno. Klavnica ima tudi napram ostalim podjetjem za promet z mesom in mesnimi izdelki konkurenčno izjemni položaj, kar ni v korist principom trgovine.

Svet za gospodarstvo MLO Ljubljana je na svoji seji dne 10. marca tega leta, potem ko je navedene ugotovitve sanitarne inspekcije MLO ponovno razmotrival, soglasno sklenil imenovati posebno komisijo, ki naj bi proučila vprašanje reorganizacije Mestne klavnice. Določena komisija je svoje delo zaključila in prišla do zaključka, da naj bi se Mestna klavnica kot trgovsko podjetje ukinila in ob upoštevanju sanitarno-higienskih predpisov ustanovili:

1. Dve samostojni trgovski in proizvodni podjetji za prodajo in predelavo mesa.

2. Trgovsko podjetje z ribami.

3. Klavnico samo kot uslužnostno podjetje.

Svet za gospodarstvo MLO je poročilo komisije proučil in prišel do sklepa o nujni reorganizaciji Mestne klavnice na sledeči način:

1. Osnovati bi bilo ustanovo s samostojnim finansiranjem »Klavnica Ljubljana«, ki bi imela nalogo vzdrževati klavnične nepremičnine, stroje in druge premičnine v stanju, ki ustreza zakonitim predpisom. Njena skrb bi morala biti tudi razvijanje klavničnih naprav, tako da bi odgovarjale vsakokratnim potrebam Ljubljane. Najvažnejša dolžnost vodstva klavnice pa bi bila ogledovanje in pregled klavnih živali, mesa in izdelkov po veterinarskih organih v smislu Uredbe o zatiranju in preprečevanju živalskih kužnih bolezni kakor tudi ostalih obveznih predpisov. Na čelu klavnice kot ustanove bi moral biti diplomiran veterinar z državnim strokovnim izpitom.

2. Ustanoviti bi bilo dalje dvoje državnih industrijskih podjetij: »Mesarstvo-Ljubljana« in »Tovarna mesnih izdelkov-Ljubljana«.

3. Za trgovanje s sladkovodnimi in morskimi ribami, školjkami in raki, pa bi bilo osnovati posebno državno trgovsko podjetje.

O teh načrtih so bili zaslišani tudi predstavniki delovnega kolektiva Mestne klavnice, ki so priznali upravičenost reorganizacije podjetja predvsem iz zdravstveno-sanitarnih pogledov.

Posebno važno bi bilo vprašanje pravilne porazdelitve osnovnih sredstev ukinjene Mestne klavnice v Ljubljani na nove gospodarske organizacije. To delo bi bilo treba opraviti z vso natančnostjo in premislekom. Zato predlagamo, da se pooblasti Svet za gospodarstvo MLO

za imenovanje posebne komisije, ki bi morala pravočasno in sporazumno s prizadetimi novimi gospodarskimi organizacijami določiti končno-veljavni razpored osnovnih sredstev, ki jih bodo prevzela v upravljanje nova podjetja.

Mestnemu ljudskemu odboru predlagam z ozirom na povedano v odobritev naslednje odločbe:

a) O d l o č b a

o ustanovitvi ustanove s samostojnim finansiranjem »Klavnica«, Ljubljana.

1.

Z nazivom »Klavnica«, Ljubljana, se ustanovi gospodarska ustanova s samostojnim finansiranjem.

Sedež ustanove je Ljubljana, Poljanska cesta.

2.

Naloge ustanove so:

1. Vzdrževanje klavničnih nepremičnin, strojev in drugih premičnin v stanju, ki ustreza zakonitim predpisom ter omogoča v mestu Ljubljani pravilno klanje govedi, telet, prašičev, drobnice in konjev.

2. Skrb, da se bodo vse klavnične naprave razvijale in da bodo odgovarjale potrebam Ljubljane po izključno določenem kraju dovoljenega klanja, v kolikor v tem pogledu ne predpisuje drugače Odredba o klanju živine (Uradni list FLRJ št. 55—439/1948).

3. Določiti in predpisati s klavniškim pravilnikom pogoje in način uporabe klavnice, klavničnih hlevov, celic v predhladilnici, hladilnici, zmrzovalnici in nasoljevalnici, dalje klavničnih tehtnic ter sploh klavnega reda in preodkazovanja klavnih prostorov.

4. Ogledovanje in pregled klavnih živali, mesa in izdelkov po veterinarskih organih v smislu določb Uredbe o zatiranju in preprečevanju živalskih kužnih bolezni (Uradni list FLRJ št. 47/1948 in št. 16/1949) ter ostalih obveznih predpisov.

5. Izdelovanje in razpečavanje ledu kot stranske dejavnosti.

3.

Ustanovi se dodeljujejo v upravljanje potrebna osnovna sredstva na ta način, da se v vrednosti in po stanju 30. junija 1953 izločijo iz ukinjenega državnega gospodarskega podjetja »Mestna klavnica v Ljubljani« ter neodplačno in brez prevzema kakršnihkoli pasiv preneso deli osnovnih sredstev po seznamu, ki ga bo sestavila in določila posebna komisija Sveta za gospodarstvo MLO Ljubljana, pooblaščen za razdelitev obče-ljudske imovine ukinjenega državnega podjetja.

Vrednost dodeljenih osnovnih sredstev bo zato ugotovljena pozneje, najkasneje pa do 1. julija 1953.

4.

»Klavnica«, Ljubljana, je pravna oseba, ki jamči za svoje obveznosti s sredstvi, glede katerih ima pravico upravljanja.

5.

Organa za upravo ustanove sta Svet ustanove in direktor.

Svet ustanove šteje 12 članov, ki jih izvoli delovni kolektiv ustanove.

Direktorja ustanove, ki mora biti diplomiran veterinar z državnim strokovnim izpitom, imenuje in razrešuje Mestni ljudski odbor, Ljubljana.

Direktor, ki upravlja, zastopa in neposredno vodi ustanovo, je odredbodajalec za izvajanje predračuna dohodkov in izdatkov ustanove. O vseh važnejših zadevah upravljanja mora poročati Svetu ustanove, katerega sklepi so za upravo obvezni.

6.

Ustanova posluje po pravilih, ki jih sprejema svet ustanove, potrdi pa Svet za gospodarstvo MLO, Ljubljana.

7.

Plače delavcev in uslužbencev ustanove se določajo po predpisih o zaslužkih delavcev in uslužbencev gospodarskih podjetij.

8.

Organ gospodarske uprave je Svet za gospodarstvo MLO, ki mu je treba predložiti predloge o tarifi odškodnin (cen) za usluge ustanove v potrditev.

V zdravstveno-sanitarnem in higienskem pogledu opravlja ustanova svoje delo po navodilih in pod nadzorstvom Sveta za zdravstvo in socialno politiko MLO, Ljubljana.

9.

Ustanova ima naslednje sklade:

1. Sklad za lastne investicije.
2. Rezervni sklad.

Sredstva navedenih skladov se ustvarijo iz presežkov dohodkov gospodarske ustanove, ki se vložijo v sklade takole:

V sklad za lastne investicije 20 %.

V rezervni sklad 40 %.

10.

Poleg skladov, navedenih v točki 9 te odločbe, ima ustanova še amortizacijski sklad.

11.

Ustanova bo pričela redno poslovati 1. julija 1953.

12.

Gospodarska organizacija mora v smislu 12. člena Temeljne uredbe o ustanovah s samostojnim finansiranjem (Uradni list FLRJ št. 18—182, 1952) predložiti Tajništvu za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane prijavo za vpis v register ustanov s samostojnim finansiranjem.

b) O d l o č b a

o ustanovitvi državnega industrijskega podjetja
»Tovarna mesnih izdelkov«, Ljubljana

1.

Ustanovi se državno industrijsko podjetje za mesarstvo, izdelovanje mesnih izdelkov in črevarstvo.

Podjetje služi pod firmo »Tovarna mesnih izdelkov«, Ljubljana. Sedež podjetja je Ljubljana, Poljanska cesta.

2.

Državnemu industrijskemu podjetju se dodeljujejo v upravljanje potrebna osnovna sredstva na ta način, da se v vrednosti in po stanju 30. junija 1953 izločijo iz ukinjenega državnega gospodarskega podjetja Mestna klavnica, Ljubljana ter neodplatno in brez prevzema kakršnihkoli pasiv prenesejo po seznamu, ki ga bo po posameznih predmetih sestavila in določila posebna komisija Sveta za gospodarstvo MLO, Ljubljana, pooblaščen za razdelitev občeljudske imovine ukinjenega državnega podjetja.

Vrednost dodeljenih osnovnih sredstev bo zato ugotovljena pozneje, najkasneje do 1. julija 1953.

3.

Predmet poslovanja podjetja je klanje živine, delitev mesa in predelava mesa v mesne izdelke vseh vrst. Podjetje se peča tudi s črevarstvom.

4.

Državno industrijsko podjetje lahko v smislu 17. in 18. člena Uredbe o ustanavljanju in delu trgovskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 6—49, 1952) za prodajo mesa, mesnih izdelkov lastne produkcije, kakor tudi

za izdelke drugih proizvajalcev, ki dopolnjujejo njegovo produkcijo, odpre svoje prodajalne, za katerih ustanovitev in registracijo pa veljajo predpisi Uredbe o ustanavljanju in delu trgovskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 6—49/1952) ter Pravilnika o registraciji prodajaln in poslovalnic trgovskih podjetij (Uradni list št. 8—72/1952).

5.

Organ gospodarske uprave je Svet za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane.

6.

Podjetje bo pričelo redno poslovati 1. julija 1953.

7.

Podjetje mora v smislu 14. člena Splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih (Uradni list FLRJ št. 62—457/1946) predložiti Tajništvu za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane prijavo za vpis v register državnih gospodarskih podjetij.

c) O d l o č b a

o ustanovitvi državnega industrijskega podjetja »Mesarstvo«, Ljubljana.

1.

Ustanovi se državno industrijsko podjetje za mesarstvo, izdelovanje mesnih izdelkov in črevarstvo.

Podjetje posluje pod firmo »Mesarstvo«, Ljubljana.

Sedež podjetja je Ljubljana, Gosposvetska cesta.

2.

Državnemu industrijskemu podjetju se dodeljujejo v upravljanje potrebna osnovna sredstva na ta način, da se v vrednosti in po stanju 30. junija 1953 izločijo iz ukinjenega državnega gospodarskega podjetja Mestna klavnica, Ljubljana ter neodplatno in brez prevzema kakršnihkoli pasiv prenesejo po seznamu, ki ga bo po posameznih predmetih sestavila in določila posebna komisija Sveta za gospodarstvo MLO Ljubljana, pooblaščen za razdelitev občeljudske imovine ukinjenega državnega podjetja.

3.

Vrednost dodeljenih osnovnih sredstev bo zato ugotovljena pozneje, najkasneje do 1. julija 1953.

4.

Predmet poslovanja podjetja je črevarstvo, klanje živine, delitev mesa in predelava mesa v mesne izdelke vseh vrst.

Državno industrijsko podjetje lahko v smislu 17. in 18. člena Uredbe o ustanavljanju in delu trgovskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 6—49, 1952) za prodajo mesa, mesnih izdelkov lastne produkcije, kakor tudi za izdelke drugih proizvajalcev, ki dopolnjujejo njegovo produkcijo, odpre svoje prodajalne, za katerih ustanovitev in registracijo pa veljajo predpisi Uredbe o ustanavljanju in delu trgovskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 6—49/1952) ter Pravilnika o registraciji prodajaln in poslovalnic trgovskih podjetij (Uradni list št. 8—72/1952).

6.

Organ gospodarske uprave je Svet za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane.

7.

Podjetje bo pričelo redno poslovati 1. julija 1953.

8.

Podjetje mora v smislu 14. člena Splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih (Uradni list FLRJ št. 62—437/1946) predložiti Tajništvu za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane prijavo za vpis v register državnih gospodarskih podjetij.

d) O d l o č b a

o ustanovitvi državnega trgovskega podjetja »Riba«, Ljubljana.

1.

Ustanovi se državno gospodarsko podjetje za trgovino z ribami na drobno.

Podjetje posluje pod firmo »Riba«, Ljubljana.

Sedež podjetja je Ljubljana.

2.

Podjetju se dodeljujejo v upravljanje potrebna osnovna sredstva na ta način, da se v vrednosti in po stanju 30. junija 1953 izločijo iz ukinjenega državnega gospodarskega podjetja Mestna klavnica, Ljubljana ter neodplačno in brez prevzema kakršnihkoli pasiv prenesejo po seznamu, ki ga bo po posameznih predmetih sestavila in določila posebna komisija Sveta za gospodarstvo MLO Ljubljana, pooblaščen za razdelitev občeljudske imovine ukinjenega državnega podjetja.

Vrednost dodeljenih osnovnih sredstev bo zato ugotovljena pozneje, najkasneje do 1. julija 1953.

3.

Predmet poslovanja podjetja je trgovanje z vsemi vrstami svežih sladkovodnih in morskih rib, rakov, školjk, polžev in žab, kakor tudi s posušenimi, soljenimi ter konzerviranimi ribami.

4.

Podjetje odpira potrebno število poslovalnic ob izpolnitvi pogojev iz 14. in 16. člena Uredbe o ustanavljanju in delu trgovskih podjetij (Uradni list št. 6—49/1952) kakor tudi člena 1 Pravilnika o registraciji prodajaln in poslovalnic trgovskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 8—72, 1952).

5.

Organ gospodarske uprave je Svet za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane.

6.

Podjetje bo pričelo redno poslovati 1. julija 1953.

7.

Podjetje mora v smislu 14. člena Splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetij (Uradni list FLRJ št. 62—457/1946) predložiti Tajništvu za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane prijavo za vpis v register državnih gospodarskih podjetij.

e) O d l o č b a

o prenehanju državnega gospodarskega podjetja
Mestna klavnica, Ljubljana.

1.

Državno gospodarsko podjetje Mestna klavnica, Ljubljana, ki je bila ustanovljena z odločbo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane UMP št. 713/46 z dne 27. avgusta 1946, preneha obstojati z veljavnostjo 30. junija 1953.

2.

Osnovna sredstva ukinjenega državnega gospodarskega podjetja se razdelijo novo ustanovljenim državnim gospodarskim podjetjem oziroma ustanovi s samostojnim finansiranjem.

Svet za gospodarstvo MLO Ljubljana se pooblašča, da imenuje posebno komisijo, ki bo določila potrebna osnovna sredstva novo ustanovljenim gospodarskim organizacijam.

Izdati je odločbo o likvidaciji Mestne klavnice, Ljubljana ter imenovati likvidacijsko komisijo.

Predsednik dá predlog o reorganizaciji Mestne klavnice v razpravo.

Meljo Stane:

Zanima me, če se kolektiv Mestne klavnice strinja s to reorganizacijo. Dalje: ljudje se bodo najprej vprašali, kaj bodo imeli od tega — ali bo meso ceneje? In tretje: Če se do danes ni mogla vpeljati pravilna higienska služba, kdo nam jamči, da bo v bodoče v tem pogledu boljše? Mnenja sem, da to niso pravi in edini razlogi te reorganizacije.

Avšič Jaka:

S predlagano reorganizacijo bo predvsem poostrena sanitarna kontrola nad mesom.

Meljo Stane:

Dvomi v to. Če danes ni možno vpeljati higiene in kontrole nad mesom, se tudi po reorganizaciji ne bo mogla vpeljati. — Ali je samo firma merodajna za to? Ne vem, če bo kaj boljše, če bo samo ime drugo, ljudje pa ostanejo isti.

Pozaršek Franc:

Mislim, da če ustanovimo tri podjetja, potem zato meso ne bo nič ceneje, celo dražje bo. Sedaj imamo eno podjetje, enega direktorja in enega knjigovodjo. Po reorganizaciji pa bomo imeli tri podjetja, tri direktorje in tri knjigovodje. Kar se pa tiče čistoče in higiene, mislim, da če nimamo dobrega kadra v Mestni klavnici, lahko to podjetje razdelimo na pet podjetij, pa zato ne bo nič bolje, temveč bodo samo večji režijski stroški.

Sitar Franc:

Pojasnil bi sledeče: V mestu imamo že veliko podjetij, ki se bavijo s predelavo in prodajo mesa. Mestna klavnica je imela v tej smeri nekakšen monopol. Če hočemo, da se bodo ostala podjetja razvijala, je treba izvesti to reorganizacijo. Po mojem je nemogoče misliti na povečanje režije. Poglejmo aparat Mestne klavnice, mislim administracijo, in prepričan sem, da bo obratno, da se bo z reorganizacijo samo izboljšalo stanje in meso pocenilo. Danes je klavnica vsled privilegiranega položaja lahko delila po 100 in 200.000 dinarjev viška plač, kar druga podjetja niso mogla. Po mojem je nujno, da se reorganizacija izvede, Mestna klavnica pa naj vrši tisto nalogo, za kar je postavljena. Naj kolje živino, shranjuje meso v hladilnicah in vrši ostale usluge podjetjem na področju mesta Ljubljane. Na ta način bi imela vsa podjetja enake odnose drug napram drugemu. Če bo klavnica hotela imeti naročnike, bo morala bolje vršiti svoj posel.

Kovačič Leo:

Tu ne gre samo za reorganizacijo; tu ni mišljeno, kot da bo že samo z reorganizacijo stanje boljše. Že iz obrazložitve tov. Sitarja je razvidno, da bo na čelu klavnice strokovnjak, kar je garancija, da bo delo drugače teklo. Drugič: Smatram, da je pravilno, da se gospodarska dejavnost loči od ustanove, ki ima skrbeti, da bo meso higienično klanó. To bo torej organ, ki bo za to skrbel in proti kateremu bomo lahko izvajali konsekvence. Klavnica ne sme biti pridobitveno trgovsko podjetje, ampak ustanova v sklopu Mestnega ljudskega odbora. Trgovina pa naj se loči na več podjetij, s čimer bo omogočena konkurenca, ki bo imela za posledico večji asortiment in boljše izdelke.

Zupet Avgust:

Izgleda, da zadeva ni jasna v osnovnem pogledu. Dejstvo je, da so trgovske težnje Mestne klavnice že tako prerasle oni drugi del, mislim sanitarno-higienski del, da ni več možno v tem stanju vzdržati. Trije veterinarji so izjavili, da niso več sposobni vzdržati v teh razmerah in so zahtevali čimprejšnjo rešitev, sicer ne bodo nosili več odgovornosti za nepravilnosti. Pravijo, da je podjetje nemogoče spraviti do tega, da bi bili higienski predpisi zavarovani. Gre za to, da se en posel loči od drugega. Prodaja naj se strogo loči od sanitarno-higienskih ukrepov. Gre za to, da se klavnica kot uslužnostno podjetje v polni meri uveljavi in to uveljavi v kontrolnem smislu napram vsem mesarskim podjetjem. To je osnovna stvar, ki je urejena že povsod v Jugoslaviji, povsod po ostalem svetu. Tov. Sitar je povedal, da imamo veliko tovrstnih podjetij manjšega obsega, Mestna klavnica pa je bila veliko podjetje, poleg tega pa je imela monopol v klanju. Torej je imela dvostranski monopol. V taki situaciji so nastale seveda tudi take prilike, pa naj si bo to v gospodarskem ali sanitarno-higienskem pogledu. V tem smislu bi bilo treba Mestno klavnico razbiti in postaviti na bolj zdravo tekmovanje približno enakih tekmecev, klanje pa sanitarno-higiensko posebej urediti.

Ing. Lapajne-Oblak Sonja:

Ko razpravljamo o Mestni klavnici, bi opozorila na to, da bi bilo treba ljudskim odbornikom povedati in obrazložiti, kakšne nepravilnosti je komisija oziroma Svet za gospodarstvo ugotovil pri podjetju in kdo odgovarja za te nepravilnosti. Nekdo je moral biti krivec za to.

Juh Franc:

Strinjam se s tovarišico. To, kar nam je bilo povedano danes o Mestni klavnici, nas še ne opravičuje, da gremo na pot reorganizacije. Da prevzame mesto nov direktor, to je hitro izvedljivo, kakor je hitro izvedljiva tudi uvedba higienske službe. Tu se nam hoče nekaj diktirati. Po mojem mišljenju pa je neko ozadje, ki terja širšo obrazložitev tega

problema. Če spremenimo klavnico v uslužnostno podjetje, bo imela ravno tako monopolni značaj in šla na trgovsko bazo.

Krese Leopold:

Stvar je točna v tem, da je predvsem potrebno razbiti monopol tega podjetja. To ne samo v klanju, temveč tudi monopol nad produkcijo. Do pred kratkim je bila klavnica edino tovrstno trgovsko podjetje, takrat se je mesa več potrošilo, danes pa je že izbira in si vsakdo lahko nabavi različne mesne izdelke. To je posledica tega, da imamo še tri do štiri tovrstna podjetja, ki se bore za svoj obstoj, pa nimajo takih možnosti kot Mestna klavnica. Cena mesa in mesnih izdelkov pa ne zavisi samo od tega, koliko bomo imeli podjetij, ker na ceno vplivajo tudi drugi vzroki, kot splošna situacija z živino, izvoz in podobno, kar povzroča veliko povpraševanje in dvig cene. Izvažati pa moramo, ker je naš devizni fond treba uravnovesiti, ker moramo uvažati žito. Zvišal pa se je asortiment in tudi cene se bodo verjetno znižale.

Mestna klavnica je imela dalje monopol nad prodajo kože. Njim se torej ni bilo treba boriti za dobro proizvodnjo in različen asortiment. Nič čudnega tudi ni, če so s strani potrošnikov stalne pritožbe nad slabim asortimentom in slabo postrežbo v poslovalnicah Mestne klavnice. V ostalih podjetjih teh pritožb ni, nasprotno, potrošniki se pohvalijo, da je v teh podjetjih boljša postrežba in boljši asortiment, ker se bore za vsako stranko.

Mestna klavnica se za pritegnitev strank dosedaj ni borila, ker je dovolj zaslužila pri klanju, pri prodaji kože in črev, skratka, vse to so skoncentrirali tam. Z razbitjem pa je dana garancija, da se bo uravnovesila tudi cena.

Druga stvar pa je v tem, da se klavnica spričo takega stanja tudi ni borila za dobro kvaliteto, in končno: veterinar ne more biti direktor takega podjetja, ki ima proizvodni značaj. Če pa je to samostojno podjetje, kar mora biti, potem je direktor lahko veterinar in se od njega lahko zahteva spoštovanje predpisov, ki jih bo tudi izvrševal. Tako bomo dosegli, da klavnica v bodoče ne bo smela več prevzemati bolne in breje živine, kot je bila to praksa sedaj, ko je bila klavnica istočasno tudi trgovsko podjetje. Sedaj bo Mestna klavnica v odnosu do tega indiferentna in bo, kot že rečeno, predpise sanitarne inšpekcije tudi izvrševala.

Ker je imela Mestna klavnica tak monopol, tudi nismo imeli rib v Ljubljani, predvsem zaradi tega, ker se temu podjetju ni bilo treba truditi z ribami, pri katerih je večji riziko. Posledica tega je bila, da v Ljubljani nismo mogli priti do rib. Če bo sedaj ustanovljeno posebno podjetje z ribami, se bo to podjetje moralo boriti za nakup rib in Ljubljana bo z vsakovrstnimi ribami založena. Tako bo nastopal nov artikel, ki bo konkurenčen nasproti visokim cenam govejega mesa.

Kar se tiče kriminala, ne bi vedel veliko povedati, vem samo to, da so nakupovalci falsificirali nabavne liste. Morda bi vedel kaj več o tem tov. Kutin. Zadeva je v preiskavi, ko bo končana, bo prišla pred sodišče in bo obravnavana tudi v naših časopisih. Želel bi samo to, da bi bila stvar čimprej izvedena in objavljena v časopisih.

Kutin Franc:

O kakšnih detajlih tu ne morem pripovedovati. Načelno gre za dva problema: za manipulacijo v sami Mestni klavnici in za manipulacijo nabavljачev.

V naši preiskavi smo ugotovili, da je imela Klavnica prometa v letih 1951 in 1952 preko 2 milijardi dinarjev. Od 20.000 dobavnic smo preverili 5000 dobavnic, s katerimi se je nabavljala živina po celi Sloveniji, in ugotovili, da je bilo skoraj 70 % falsificiranih. Dokazali smo doslej za približno 1.200.000 din goljufij. Za tako preiskavo je potrebno ogromno delo na terenu pri ljudeh, kjer se je živina nabavljala. Težave povzročajo oni ljudje, ki nočejo dati potrebnih podatkov. Imamo primere zamenjave debele živine za mršavo itd. na škodo klavnice. Težko je dokazovati stvari za 2 leti nazaj, še posebno, če so tako zapletene. V klavnici ni bilo nobene kontrole nad delom nabavljачev, tudi niso upoštevali nobenih gospodarskih predpisov. Tako so se dogajali primeri, da je kmet prodal nabavljачu živino na primer po 90 din za kg žive teže. Nabavljач pa je sam napisal in podpisal dobavnico s ceno, na primer 102 din za kg žive teže. V klavnici, kjer so se dobavnice obračunavale, je odgovorni uslužbenec to že falsificirano dobavnico uničil in napisal novo s ceno na primer 112 din. Pri tem pa niso niti skušali ponarejati podpisov in spreminjati pisave, ker kot že rečeno, ni bilo nobene kontrole.

Klavnica je prekupčevala na ta način, da je izvažala živino in nakupovala limone, ki jih je prodajala »Prehrani«. Pri tem je zaslužila približno pol milijona dinarjev. Ta dobiček je dala verjetno v sklad fonda plač in ga potem razdelila, ali pa v obratna sredstva. Smatram, da Mestna klavnica prvič z limonami nima nobenega opravka, drugič pa ni upoštevala nobenih predpisov, zato se ne smemo čuditi, če tudi ni upoštevala predpisov sanitarne inšpekcije. Direktor sam jê izjavil, da mora podjetje delati tako, da bo čim več zaslužiło. To naj bi pomenilo, da sme prodajati limone, copate, meso ali karkoli.

Čudim se samo, da je direktor še vedno na svojem mestu, kljub temu, da je v kazenski preiskavi in je bil v preiskovalnem zaporu. Mi smo zaprli samo njegovega pomočnika in ostale tri, ker nam je to zadostovalo. Bili smo tudi primorani zaseči določen arhiv. Ob začetku smo opozorili ljudi, naj zunaj ne delajo kakih neumnosti. Potem, ko je bil pomočnik direktorja pri nas zaslišan, so švigali avtomobili okrog po Dolenjskem in podučevali kmete, kaj in kako naj govore. Zato smo bili prisiljeni na aretacije. Direktor je sedaj izpuščen.

Dejstvo je tudi, da so viške plač razdelili takole: v letu 1952 8 milijonov 673.000 din, od ustvarjenega dobička 18 milijonov. Od tega zneska je bilo razdeljeno med člane delavskega sveta in upravnega odbora po 73.000 din, med ostale člane pa po 27.000 din. Direktor je dobil 267.000, njegov pomočnik pa 186.000 din. Tu je vprašanje moralne in materialne odgovornosti, ali so ta višek črpali iz tistih postavk, ki so za to določene, ali tudi iz ostalih postavk. Na primer: tako pridobljeni dobički kot so oni od limon, že ne spadajo v sklad viška plač.

Čudno se mi zdi, da je Gašper Pelko še vedno direktor. Pravkar sem slišal, da že pripravlja neke manipulacije s kožami. Smatram, da kdor je v kazenski preiskavi, ne more voditi podjetja naprej.

Krajger Olga:

Menda izražam mnenje vseh ljudskih odbornikov, če rečem, naj se preiskava čimprej uspešno zaključi in krivci najstrožje kaznujejo. Predlagam, da tisti viški, ki so bili neupravičeno razdeljeni, pridejo nazaj v sklad Mestnega ljudskega odbora, ker so ti ljudje okradli potrošni fond prebivalstva. (Ploskanje.)

Avšič Jaka:

Predlog Mestnega ljudskega odbora bi torej bil, da preiskovalni organi pospešeno izvedejo preiskavo in da se vsi nepravilno izplačani viški povrnejo v dohodke MLO-ja.

Krajger Olga:

Tov. Kutin je povedal, da je Gašper Pelko še vedno v službi. Ti ljudje ne spadajo na ta mesta in bi se morali suspendirati. Gre za stvari, ki so že dokazane in je nemogoče, da n. pr. Pelko še vedno vrši nalogo direktorja.

Krese Leopold:

V praksi smo vedno delali tako, da smo vsakogar, ki je bil zaprt, takoj suspendirali. Ob tej priliki pa smo vprašali javno tožilstvo za mnenje, ali naj tovariše takoj suspendiramo, pa so nam rekli, naj za enkrat še počakamo. Sicer pa sem tudi osebno za to, da se ti ljudje suspendirajo.

Predsednik da na glasovanje predlog, da se direktor Mestne klavnice Pelko Gašper suspendira s takojšnjo veljavnostjo.

Krajger Olga:

Predlagam dodatno, naj se ne suspendira samo direktor, temveč tudi vsi oni, ki so v aferi prizadeti.

Soglasno sprejeto.

Predsednik da dalje na glasovanje predlog Sveta za gospodarstvo o reorganizaciji Mestne klavnice.

Glasujeta oba zbora ločeno.

Predlog odborniki obeh zborov soglasno sprejmejo.

3. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O PREDLOGIH ODLOČB O USTANOVITVI, PRENEHANJU OZIROMA SPREMEMBAH GOSPODARSKIH PODJETIJ

Predloge odločb o ustanovitvi, prenehanju, oziroma spremembah gospodarskih podjetij obrazloži član Sveta za gospodarstvo **Sitar Franc**, kakor sledi:

1. Odločba o spojitvi podjetja »Ljubljanski velesejem« in podjetja »Export-projekt«

Mestnemu ljudskemu odboru predlagam, da sprejme odločbo o spojitvi podjetja »Ljubljanski velesejem« in podjetja »Export-projekt«, ki je v zadnjem času prešlo v pristožnost MLO. »Ljubljanski velesejem« trenutno še ne dela in se njegova dejavnost še ni pričela. Dela samo na gradnji, na drugi strani pa se vrši le propagando s tem, da z zunanjim svetom navezuje stike, ki jih je doslej imelo podjetje »Export-projekt«. Predlagam v odobritev naslednjo

Odločbo

o priključitvi gospodarskega podjetja »Export-projekt« v Ljubljani podjetju »Ljubljanski velesejem«, Ljubljana, Cankarjeva ulica 4

1.

Mestno državno podjetje »Export-projekt« Ljubljana, ustanovljeno z odločbo Vlade LRS z dne 28. II. 1949 št. S—zak 748/49, katerega ustanoviteljske pravice so bile prenesene na MLO glavnega mesta Ljubljane z odločbo Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS z dne 17. IV. 1953, št. 342/2—53, preneha obstajati in se pripoji kot poseben obrat za komercialno in turistično propagando kot »Export-projekt biro« podjetju »Ljubljanski velesejem«. Natančnejše predpise v zvezi s poslovanjem tega biroja predpiše s pravilnikom podjetje »Ljubljanski velesejem«.

2.

Združeni podjetji poslujeta pod firmo »Ljubljanski velesejem«, Ljubljana, Cankarjeva ulica 4.

3.

Predmet poslovanja podjetja »Ljubljanski velesejem« se s tem razširi še na komercialno in turistično propagando ter organizacijo drugih komercialnih razstav.

4.

Na podjetje »Ljubljanski velesejem« se prenese vsa imovina odpravljenega podjetja »Export-projekt« Ljubljana v vsej aktivni in pasivi po stanju na dan 30. junija 1953 na podlagi bilance od tega dne, ki tvori sestavni del te odločbe.

5.

Ustrezno prenosu pod 4 te odločbe se zvišajo osnovna in obratna sredstva podjetja »Ljubljanski velesejem« za prenesene vrednosti.

6.

Sprememba na podlagi te odločbe se mora v smislu čl. 14 Splošnega zakona državnih gospodarskih podjetij prigrasiti za vpis v register državnih gospodarskih podjetij pri Tajništvu za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane.

2. Odločba o ustanovitvi gospodarskega podjetja »Konfekcija Na-Ma«, Ljubljana

Podjetje »Na-Ma« je po sklepu svojega delavskega sveta predlagalo, da MLO ustanovi državno gospodarsko podjetje za prirojevanje in izdelavo konfekcije ter oblek po meri. Prednost tega obrata bi bila v tem, da se konfekcija takoj prilagodi individualnemu potrošniku. Doslej Ljubljana nima takega podjetja.

Predlaga se naslednja

O d l o č b a

o ustanovitvi državnega gospodarskega podjetja »Konfekcija Na-Ma«, Ljubljana

1.

Ustanovi se državno gospodarsko podjetje za prirojevanje in izdelavo konfekcije ter oblek po meri.

Podjetje posluje pod firmo »Konfekcija Na-Ma«, Ljubljana.

Sedež podjetja je Ljubljana, Wolfova ulica 1.

2.

Podjetju se kot osnovna sredstva dodeljujejo šivalni stroji in inventar v skupni vrednosti 344.751 din.

Podjetje bo poslovalo v prostorih zgradbe »Na-Ma«, Wolfova ul. 1, ki jih bo dalo podjetju v podnajem podjetje »Na-Ma«, Ljubljana.

3.

Predmet poslovanja podjetja je prikrojevanje in izdelava konfekcije iz zalog blaga »Na-Me« in izdelava oblek po meri.

4.

Organ gospodarske uprave je Svet za gospodarstvo MLO Ljubljana.

5.

Podjetje mora v smislu 14. člena Splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih (Ur. list FLRJ št. 62—734/1946) predložiti prijavo za vpis v register državnih gospodarskih podjetij pri Tajništvu za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane.

3. Odločba o ustnovitvi državnega gospodarskega podjetja »Ljudska pralnica«, Ljubljana

Svet za komunalne zadeve je predlagal Gospodarskemu svetu MLO, naj bi se ustanovilo v Ljubljani državno gospodarsko podjetje za pranje in likanje perila »Ljudska pralnica«, in sicer v Gradbenem tehnikumu v Gerbičevi ulici. Sredstva so zagotovljena v proračunu. Predlagam, da se sprejme naslednja

O d l o č b a

o ustanovitvi državnega gospodarskega podjetja »Ljudska pralnica«, Ljubljana

1.

Ustanovi se državno gospodarsko podjetje za pranje in likanje perila kot gospodarske dejavnosti, ki je podobna obrtom.

Podjetje posluje pod firmo »Ljudska pralnica«, Ljubljana.

Sedež podjetja je v Ljubljani, Gerbičeva ulica.

2.

Podjetju se kot osnovna sredstva dodeljujejo pralni stroji v vrednosti 4,900.000 din, ki jih predstavljata dva velika pralna stroja po 1,500.000 din in dva mala pralna stroja po 950.000 din.

Ker bo podjetje kot najemnik poslovalo v prostorih zgradbe Internata Gradbenega tehnikuma v Gerbičevi ulici, ki so grajeni za namene pralnice, toda še potrebni delne preureditve, se v proračunu MLO glavnega mesta Ljubljane za leto 1953 zagotovijo tudi investicijska sredstva v višini 5,500.000 din.

3.

Predmet poslovanja podjetja je pranje, likanje in sušenje perila, kakor tudi druga podobna dela.

4.

Organ gospodarske uprave je Svet za komunalne zadeve MLO glavnega mesta Ljubljane.

5.

Podjetje mora v smislu 14. člena Splošnega zakona v državnih gospodarskih podjetjih (Ur. list FLRJ št. 62—457/1946) predložiti prijavo za vpis v register državnih gospodarskih podjetij pri Tajništvu za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane.

4. Odločba o prenosu pravic ustanovitelja državnega kmetijskega posestva Logatec na OLO Ljubljana-okolica

Na eni zadnjih sej Mestnega ljudskega odbora smo sprejeli sklep o prenosu ustanoviteljskih pravic glede državnega kmetijskega posestva Boštanj v gospodarski upravi MLO Ljubljana na OLO Ljubljana-okolica. Ta sklep je bil sprejet iz razloga, ker leži mestno kmetijsko posestvo Boštanj izven teritorialnega območja našega ljudskega odbora. Ni smotrno in gospodarsko osnovano, da bi ljudski odbor upravljal nepremičnine, ki leže izven njegovega področja, predvsem kmetijska posestva.

Ker je v naši pristojnosti še državno kmetijsko posestvo »Logatec« s sedežem v Dolnjem Logatcu in državno kmetijsko posestvo »Cankarjevo« Verd, ki oba ležita izven območja tukajšnjega ljudskega odbora, predlagam iz istih razlogov prenos ustanoviteljskih pravic glede imenovanih dveh državnih kmetijskih posetsev na okraj Ljubljana-okolica.

Mestnemu ljudskemu odboru predlagam izdajo naslednjih dveh odločb:

O d l o č b a

o prenosu ustanovitelja državnega kmetijskega posestva Logatec na OLO Ljubljana-okolica.

1.

Ustanoviteljske pravice državnega kmetijskega posestva Logatec s sedežem v Dol. Logatcu, dodeljenega Mestnemu ljudskemu odboru glavnega mesta Ljubljane z odločbo Ministrstva za kmetijstvo LRS z dne 13. XII. 1950, št. III-1833/191—50 pod gospodarsko upravnim vodstvom Sveta za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane, se prenesejo na Okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica.

Prenos državnega kmetijskega posestva Logatec se izvrši z vsemi aktivni in pasivi po stanju z dne 1. junija 1953.

Pri prenosu je smiselno uporabljati in se ravnati po določitih Uredbe o postopku pri likvidaciji gospodarskih podjetij (Ur. list FLRJ, št. 57—545/51) in Uredbe o predaji poslov uslužbencev državnih gospodarskih podjetij (Ur. list FLRJ, št. 23—235/51).

Odločba

o prenosu pravic ustanovitelja državnega kmetijskega posestva Cankarjevo-Verd na OLO Ljubljana-okolica.

Ustanoviteljske pravice državnega kmetijskega posestva Cankarjevo-Verd, prevzetega od bivše Glavne direkcije republiških kmetijskih gospodarstev, glasom prevzemne izjave bivšega Poverjenišstva za kmetijstvo in gozdarstvo pri IO MLO Ljubljana z dne 14. VIII. 1948 — št. 842/48, pod gospodarsko upravnim vodstvom Sveta za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane, se prenesejo na okrajni ljudski odbor Ljubljana-okolica.

Prenos državnega kmetijskega posestva Cankarjevo-Verd se izvrši z vsemi aktivni in pasivi po stanju z dne 1. junija 1953.

5. Odločba o prenehanju državnega obrtnega obrata »Brivnica in česalnica«, Ježica

Podjetje »Brivnica in česalnica«, Ježica, dolguje Narodni banki 88.971 dinarjev. Zaprošeno garancijsko izjavo je Svet za gospodarstvo MLO na svoji seji dne 21. aprila t.l. odklonil in sprejel načelen sklep, da se podjetje likvidira, ker tudi v primeru poravnave dolga nima izgledov, da bi kot državno gospodarsko podjetje moglo z ozirom na kraj in promet ter v zvezi z obveznostmi, ki jih ima državno gospodarsko podjetje, v redu izvrševati posle. Predlagam, da se podjetje likvidira in odda inventar tega državnega podjetja privatniku v zakup, zakupnina pa naj se odvoja Narodni banki na račun dolga.

Predlagam obema zboroma, da osvojita naslednjo odločbo:

1.

Državno gospodarsko podjetje »Brivnica in česalnica«, Ježica, Stožice št. 28, ustanovljeno z odločbo Krajevnega ljudskega odbora Ježica z dne 14. oktobra 1948, preneha obstojati.

2.

Svet za gospodarstvo MLO Ljubljana se pooblašča, da določi nadaljnjo uporabo osnovnih sredstev ukinjenega podjetja.

3.

Načelnik Tajništva za gospodarstvo MLO Ljubljana izda odredbo o likvidaciji ukinjenega podjetja ter imenuje ustrezajočo komisijo za izvedbo likvidacije.

**6. Odločba o preimenovanju Državnega gospodarskega podjetja
»Trgovsko podjetje z galanterijo«, Ljubljana,
v Trgovsko grosistično podjetje »Galanterija«, Ljubljana**

Delavski svet »Trgovskega podjetja z galanterijo« je zaprosil MLO, da odobri spremembo dosedanje firme, iz katere ni razvidno, da gre za grosistično podjetje.

Ker nova firma vsebuje oznako grosističnega podjetja in ker je to v skladu z dejanskim stanjem, predlagam, da Mestni ljudski odbor sprejme naslednjo odločbo:

1.

Državno gospodarsko podjetje »Trgovsko podjetje Tkanina«, Ljubljana, ustanovljeno z odločbo Vlade LRS št. I-6365/I z dne 31. 12. 1946, preimenovano z odločbo Vlade LRS S-zak. št. 377 z dne 20. maja 1949 v »Trgovsko podjetje z galanterijo«, Ljubljana in ki je z odločbo Vlade LRS II-632/2-52 z dne 10. VII. 1952 prešlo iz pristojnosti Sveta Vlade LRS za blagovni promet v gospodarsko upravo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, se preimenuje in posluje odslej pod firmo: Trgovsko grosistično podjetje »Galanterija«, Ljubljana.

2.

Podjetje mora v smislu 14. člena Splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih (Uradni list FLRJ št. 62-437/1946) prigrasiti spremembo firme v register državnih gospodarskih podjetij pri Tajništvu za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane.

**7. Odločba o preimenovanju Državnega gospodarskega podjetja
»Jugomercedes«, Ljubljana, v »Auto-Import«,
zastopstvo Daimler-Benz proizvodov za FLRJ, Ljubljana**

Dosedanja firma tega podjetja »Jugomercedes« nosi v firmiski oznaki ime inozemske firme, kar pa ni v skladu z veljavnimi predpisi. Zaradi tega Gospodarski svet FLRJ odklanja registracijo takih firm. Sprememba firme je skladna z navedenimi načeli in predlagam zato obema zboroma, da sprejmeta odločbo, s katero se dosedanja firma spremeni v »Auto-Import«, zastopstvo Daimler-Benz proizvodov za FLRJ, Ljubljana.

Predlagam sprejem naslednje odločbe:

1.

Državno gospodarsko podjetje »Jugomercedes«, zastopstvo Daimler-Benz proizvodov za FLRJ, Ljubljana, ustanovljeno z odločbo Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, tajn. št. 1332/52 z dne 19. septembra 1952 se preimenuje in posluje odslej dalje pod firmo »Auto-Import«, zastopstvo Daimler-Benz proizvodov za FLRJ, Ljubljana.

2.

Podjetje mora v smislu 14. člena Splošnega zakona o državnih gospodarskih podjetjih (Uradni list št. 62-437/1946) priglasiti spremembo firme v register državnih gospodarskih podjetij pri Tajništvu za gospodarstvo MLO glavnega mesta Ljubljane.

**8. Odklonitev predloga Trgovskega podjetja »Na-Ma, Ljubljana,
za preimenovanje firme v »Veleblagovnica Na-Ma«, Ljubljana**

Trgovsko podjetje »Narodni magazin«, Ljubljana je predlagalo Mestnemu ljudskemu odboru, da bi sprejel odločbo o preimenovanju dosedanje firme v novo firmo in sicer »Veleblagovnica Na-ma«, Ljubljana.

Gospodarski svet MLO je o tem predlogu razpravljal in predlog za preimenovanje firme označil kot neutemeljen s pripombo, da se ne strinja s spremembo firme. Ta svoj sklep Gospodarski svet utemeljuje s tem, da je Narodni magazin že večkrat skušal spremeniti ime firme radi tega, da bi se prej ali slej s tako firmo uveljavil lahko kot grosist, kar pa Narodni magazin ni.

9. Odklonitev predloga Nabavno-prodajne zadruga knjigovezov in torbarjev za Slovenijo v Ljubljani, za preimenovanje firme

Nabavno prodajna zadruga knjigovezov in torbarjev za Slovenijo v Ljubljani je predložila Mestnemu ljudskemu odboru predlog, da bi sprejel odločbo o preimenovanju dosedanje firme v skrajšano ime »Zatok«.

Svet za gospodarstvo MLO je zavzel k temu stališču odklonilno mnenje iz razloga, ker iz skrajšanega naslova ne bi bila razvidna dejavnost zadruga, kakor je to iz dosedanjega naslova razvidno. Po moji oceni se za temi zadrugami marsikaj skriva, kar so nam pokazale bilance.

Predsednik dá predloge o ustanovitvi, prenehanju oziroma preimenovanju gospodarskih podjetij v razpravo.

Ing. Lapajne-Oblak Sonja:

Predlog je bil, da se brivski in česalni obrat na Ježici, ki se ukinja, odda v najem privatniku. Ta predlog je bil utemeljen s tem, da je bil dosednji kot državni obrat deficiten, ker ni imel odjemalcev. Zanima me, kako bo obrat uspeval v bodoče, če bo dan v najem privatniku in bo moral poleg tega še plačevati tako visoko najemnino, iz katere se bo poravnal dosednji deficit.

Krese Leopold:

To je državno podjetje, ki je moralo plačevati človeka, ki je delal 8 ur v obratu, poleg tega pa moramo v takih obratih plačevati še moč za vodenje knjigovodstva. Če pa bomo oddali ta lokal privatniku, bo ta, če bo treba, delal tudi 12 ur v obratu; poleg tega ne bo to njemu edini zaslužek, ker bo obdeloval mogoče še košček zemlje. Na Ježici ima tak privatnik lahko odprto samo trikrat tedensko, sicer pa bo imel zaprto in bo kmetoval.

Kumar Andrej:

Z gospodarskega vidika se strinjam, da se obrat ukine. Jasno pa je, da tu ne gre samo za ukinitve obrata, temveč je treba pregledati, kdo je pogrešil, da se je tako nekontrolirano gospodarilo. Pred vojno se spominjam, da so bili v tem predelu štirje brivci. Vsi štirje so imeli polne roke dela. Danes so večje potrebe kot pred vojno in privatnik, ki je na slabšem kraju na klancu, kjer ni avtobusne postaje in ima slabše prostore, ta brivec, ki je po rodu Čeh, si je že toliko prislužil, da si gradi hišo. Posojilo, ki ga je najel za gradnjo te hiše, je že odplačal. Ima pa pravilen odnos do ljudi in dela tako, kot ljudje žele. Državni

sektor pa je na nesramen način propadel, ker se nameščenci ne čutijo odgovorne. Take ljudi bi bilo treba s politično gospodarskega stališča pozvati na odgovornost in kaznovati. Škodo, ki so jo prizadejali naši skupnosti, pa morajo povrniti.

Kar se tiče ukinitve tega obrata, bodo naši volilci proti temu protestirali. Mi pa jim bomo povedali, da Mestni ljudski odbor ne more dajati subvencije takim lenuhom, ker bi to škodovalo našemu gospodarstvu.

Avšič Jaka:

To se pravi, naj se upravnik brivskega in česalnega obrata na Ježici preda sodišču in izvrši preiskava, zakaj je prišlo do tako velikih izgub.

Predsednik dá predlagane odločbe na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

4. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O PREDLOGIH ODLOČB, S KATERIMI SE POLIKLINIKA, ZOBNA POLIKLINIKA, OTROŠKA BOLNICA IN DOM PREHODNIKOV, RAZGLASE ZA PREDRAČUNSKE USTANOVE S SAMOSTOJNIM FINANSIRANJEM

Predloge prečita in obrazloži predsednik Sveta za zdravstvo in socialno politiko **Zupet Avgust**:

MLO je že lani razglasil nekaj ustanov s področja ljudskega zdravstva in socialne politike za ustanove s samostojnim finansiranjem, zdravstvene menze, otroški okrevališči in mestno desinfekcijo in desinsekcijo za predračunske, reševalno postajo in letos še lekarne pa za gospodarske ustanove s samostojnim finansiranjem. Te ustanove se torej finansirajo samostojno oziroma prejemajo iz proračuna MLO le morebitno dotacijo za pokritje primanjkljaja.

Glede na gospodarsko osamosvojitve ter razbremenitev proračuna pristojnega ljudskega odbora tudi na področju zdravstva je Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko FLRJ že lani pripravljajl predpise o prehodu zdravstvenih ustanov na samostojno finansiranje in predvidel za to bolnice — v republiškem merilu — in pa poliklinike ter »mestne« bolnice — v merilu mesta. Z internimi navodili je bilo za to že v prehodu na leto 1953 tem ustanovam priporočeno, z odločbo o začasnem finansiranju zdravstvenih ustanov (Uradni list št. 63/53) pa odrejeno, da se vnaprej finansirajo samostojno. V Ljubljani so poliklinika, zobna poliklinika in bolnica za dojenčke od 1. januarja 1953 naprej uredile svoje finančno poslovanje po predpisih o začasnem finansiranju zdravstvenih ustanov, to je poslovale so kot ustanove s samostojnim finansiranjem.

Ker je v zveznem Uradnem listu št. 14/53 z odlokom o finansiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov dokončno odrejeno, da se samostojno financirajo bolnice in poliklinike, z odlokom Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LRS pa odrejen rok 1. junij 1953 kot končni termin, ko morajo preiti zdravstvene ustanove povsem na samostojno financiranje, je potrebno, da to samostojno financiranje potrdi MLO, ki naj zato polikliniko, zobno polikliniko in otroško bolnico razglasi za predračunske ustanove s samostojnim financiranjem v smislu predloženih načrtov odločb.

Podoben je položaj z Domom prehodnikov, ki ni zdravstvena, temveč javna socialna ustanova in že od 1. junija 1952 samostojno vodi finančno poslovanje in ima glede na to tudi svoj tekoči račun pri Narodni banki.

Zato predlagam, da mestni zbor in zbor proizvajalcev sprejmeta naslednje odločbe:

1. O d l o č b a

o razglasitvi Poliklinike v Ljubljani
za predračunsko ustanovo s samostojnim financiranjem.

1.

Poliklinika v Ljubljani, doslej skupaj z Zobno polikliniko združena v Upravo ambulantno-poliklinične službe v Ljubljani in proračunska ustanova MLO glavnega mesta Ljubljane, se z veljavnostjo od 1. I. 1953 razglša za predračunsko ustanovo s samostojnim financiranjem.

Ustanova bo poslovala pod nazivom »Poliklinika v Ljubljani«.

Sedež ustanove je v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 20.

2.

Delovno področje ustanove je socialno-zdravstveno; njena naloga je nuditi prebivalstvu terapevtsko-profilaktično, ambulantno-splošno in specialistično pomoč, ki se izvaja na Polikliniki ter v sektorskih in obratnih ambulantah.

3.

Ustanova prevzame vse premoženje, pravice in obveznosti sedanje Uprave ambulantno-poliklinične službe v Ljubljani, v kolikor zadevajo dejavnost Poliklinike.

4.

Ustanova je pravna oseba.

5.

Ustanova ima svoj samostojni predračun dohodkov in izdatkov; po značaju svoje dejavnosti dosega gotove dohodke, s katerimi samostojno razpolaga in krije svoje izdatke.

Organi upravljanja Poliklinike so: upravnik in upravni odbor; strokovni organ Poliklinike je strokovni svet.

Upravnika imenuje in razrešuje Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane.

Upravnik je odredbodajalec za izvršitev predračuna dohodkov in izdatkov in vodi personalne posle ustanove.

Natančnejše predpise o organizaciji ustanove, njenih nalogah ter poslih, o pristojnosti upravnih in strokovnih organov ter njihovem formiranju vsebuje Odločba o organizaciji zdravstvene službe, ki jo bo izdal Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO ter pravila ustanove, ki jih bo v soglasju s Svetom za zdravstvo in socialno politiko MLO predpisal upravni odbor ustanove.

Organ, pristojen za posle in naloge ustanove ter za nadzorstvo nad njenim delom, je Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO glavnega mesta Ljubljane.

Plače uslužbencev se določijo po predpisih temeljne uredbe o nazivih in plačah uslužbencev državnih organov oziroma uredbe o nazivih in plačah uslužbencev v zdravstveni službi, plače delavcev pa po predpisih o plačah delavcev, ki so zaposleni pri državnih organih.

V ostalem posluje ustanova po predpisih temeljne uredbe o ustanovah s samostojnim finansiranjem, navodilih za izvajanje te uredbe ter odloku o finansiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov.

2. Odločba

o razglasitvi Zobne poliklinike v Ljubljani
za predračunsko ustanovo s samostojnim finansiranjem.

Zobna poliklinika v Ljubljani, doslej skupaj s Polikliniko združena v Upravo ambulantno-poliklinične službe v Ljubljani in predračunska ustanova MLO glavnega mesta Ljubljane, se z veljavnostjo od 1. I. 1953 razglašča za predračunsko ustanovo s samostojnim finansiranjem.

Ustanova bo poslovala pod nazivom »Zobna poliklinika v Ljubljani«.
Sedež ustanove je v Ljubljani, Kidričeva ulica št. 1.

2.

Delovno področje ustanove je socialno-zdravstveno; njena naloga je nuditi prebivalstvu terapevtsko-profilaktično pomoč za bolezni zob in ust. Svojo dejavnost opravlja ustanova na Zobni polikliniki in v zobnih ambulantah.

3.

Ustanova prevzame vse premoženje, pravice in obveznosti sedanje Uprave ambulantno-poliklinične službe v Ljubljani, v kolikor zadevajo dejavnost zobne poliklinike.

4.

Ustanova je pravna oseba.

5.

Ustanova ima svoj samostojni predračun dohodkov in izdatkov; po značaju svoje dejavnosti dosega gotove dohodke, s katerimi samostojno razpolaga in krije svoje izdatke.

6.

Organi upravljanja Zobne poliklinike so: upravnik in upravni odbor; strokovni organ Zobne poliklinike je strokovni svet.

Upravnika imenuje in razrešuje MLO glavnega mesta Ljubljane.

Upravnik je odredbodajalec za izvršitev predračuna dohodkov in izdatkov in vodi personalne posle ustanove.

7.

Natančnejše predpise o organizaciji ustanove, njenih nalogah ter poslih, o pristojnosti upravnega in strokovnega organa ter njihovem formiranju vsebuje Odločba o organizaciji zdravstvene službe, ki jo bo izdal Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO ter pravila ustanove, ki jih v soglasju s Svetom za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO predpiše upravni odbor ustanove.

8.

Organ, pristojen za posle in naloge ustanove ter za nadzorstvo nad njenim delom, je Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO glavnega mesta Ljubljane.

9.

Plače uslužbencev se določijo po predpisih temeljne uredbe o nazivih in plačah uslužbencev državnih organov ter uredbe o nazivih in plačah uslužbencev v zdravstveni službi; plače delavcev pa po predpisih o plačah delavcev, ki so zaposleni pri državnih organih.

10.

V ostalem posluje ustanova po predpisih temeljne uredbe o ustanovah s samostojnim finansiranjem in navodilih za izvajanje te uredbe ter odloka o finansiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov.

3. Odločba

o ustanovitvi Otroške bolnice v Ljubljani
kot predračunske ustanove s samostojnim finansiranjem.

1.

Bolnica za dojenčke MLO, dosedaj združena z dejavnostjo Dečjega doma MLO kot predračunska ustanova Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, se z veljavnostjo od 1. januarja 1953 razglašča za predračunsko ustanovo s samostojnim finansiranjem.

Ustanova bo poslovala pod nazivom »Otroška bolnica MLO v Ljubljani«.

Sedež ustanove je v Ljubljani, Vrazov trg.

2.

Delovno področje ustanve je socialno-zdravstveno; njena naloga je nuditi zdravstveno zaščito bolniškega zdravljenja potrebnim otrokom.

3.

Ustanova prevzame vse premoženje, pravice in obveznosti sedanje Bolnice za dojenčke MLO ter Dečjega doma, v kolikor zadevajo dejavnost novoustanovljene Otroške bolnice MLO v Ljubljani.

4.

Ustanova je pravna oseba.

5.

Ustanova ima svoj samostojni predračun dohodkov in izdatkov; po značaju svoje dejavnosti dosega gotove dohodke, s katerimi samostojno razpolaga in krije svoje izdatke.

6.

Organi upravljanja Otroške bolnice so: upravnik in upravni odbor; strokovni organ Otroške bolnice je strokovni svet.

Upravnika imenuje in razrešuje MLO glavnega mesta Ljubljane.

Upravnik je odredbodajalec za izvršitev predračuna dohodkov in izdatkov in vodi personalne posle ustanove.

7.

Natančnejše predpise o organizaciji ustanove, njenih nalogah ter poslih, o pristojnosti upravnih in strokovnega organa ter njihovem formiranju vsebuje Odločba o organizaciji zdravstvene službe, ki jo bo izdal Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO ter pravila ustanove, ki jih v soglasju s Svetom za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO predpiše upravni odbor ustanove.

8.

Organ, pristojen za posle in naloge ustanove ter za nadzorstvo nad njenim delom, je Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO.

9.

Plače uslužbencev se določijo po predpisih temeljne uredbe o nazivih in plačah uslužbencev državnih organov oziroma uredbe o nazivih in plačah uslužbencev v zdravstveni službi; plače delavcev pa po predpisih o plačah delavcev, ki so zaposleni pri državnih organih.

10.

V ostalem posluje ustanova po predpisih temeljne uredbe o ustanovah s samostojnim financiranjem in navodilih za izvajanje te uredbe ter po predpisih odloka o financiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov.

4. Odločba

o razglasitvi »Doma prehodnikov« v Ljubljani
za predračunsko ustanovo s samostojnim financiranjem

1.

Dom prehodnikov v Ljubljani, proračunska ustanova MLO glavnega mesta Ljubljane se z veljavnostjo od 1. junija 1953 razglaša za predračunsko ustanovo s samostojnim financiranjem.

Ustanova bo poslovala pod nazivom »Dom prehodnikov v Ljubljani«.
Sedež ustanove je v Ljubljani, Poljanski nasip 40.

2.

Delovno področje ustanove je javno socialno; njena naloga je, da socialno ogroženim ljudem v delovnem razmerju ter socialnim podpirancem MLO, ki nimajo možnosti stanovanja v mestu — izjemno pa tudi drugim — nudi stanovanja in prenočišča.

3.

Ustanova prevzame vse premoženje, pravice in obveznosti sedanjega Doma prehodnikov v Ljubljani.

Vrednost osnovnih sredstev je 3,803.503 din.

4.

Ustanova je pravna oseba.

Ustanova ima svoj samostojni predračun dohodkov in izdatkov, ki pride v proračun MLO samo s svojim presežkom oziroma s svojim primanjkljajem. Po značaju svoje dejavnosti dosega določene dohodke, s katerimi samostojno razpolaga in krije svoje izdatke.

Ustanovo upravlja upravnik, ki ga imenuje in razrešuje Mestni ljudski odbor.

Upravnik je odredbodajalec za izvršitev predračuna dohodkov in izdatkov in vodi personalne posle ustanove.

Organ, pristojen za posle in naloge ustanove ter za nadzorstvo nad njenim delom, je Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO.

Plače uslužbencev se določijo po predpisih temeljne uredbe o nazivih in plačah uslužbencev državnih organov, plače delavcev pa po predpisih o plačah delavcev, ki so zaposleni pri državnih organih.

V ostalem posluje ta ustanova po predpisih temeljne uredbe o ustanovah s samostojnim financiranjem in navodilih za izvajanje te uredbe, natančnejše predpise glede organizacije ustanove (hišnega reda), njenih nalogah in načinu poslovanja pa vsebujejo pravila, ki jih predpiše Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO.

Predsednik MLO da odločbo o razglasitvi Poliklinike v Ljubljani za ustanovo s samostojnim financiranjem, o razglasitvi Zobne poliklinike v Ljubljani za predračunsko ustanovo s samostojnim financiranjem, o ustanovitvi Otroške bolnice v Ljubljani za predračunsko ustanovo s samostojnim financiranjem in o razglasitvi »Doma prehodnikov« v Ljubljani za predračunsko ustanovo s samostojnim financiranjem, na glasovanje.

Mestni zbor in zbor proizvajalcev soglasno sprejmeta navedene odločbe.

5. SKLEPANJE O PREDLOGU, DA SE ODLOČANJE O PRITRDTVU K ZAKLJUČNIM RAČUNOM GOSPODARSKIH PODJETIJ PRENESE NA ZBOR PROIZVAJALCEV MLO

Član Sveta za gospodarstvo Sitar Franc predlaga, da mestni zbor in zbor proizvajalcev sprejmeta naslednji sklep:

1.

Odločanje o pritrditvi k zaključnim računom vseh podjetij v smislu Uredbe o zaključnih računih gospodarskih organizacij za leto 1952 (Ur. list FLRJ št. 12—65/53) prenese Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane na svoj zbor proizvajalcev.

2.

Zbor proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane odloča o pritrditvi k zaključnim računom podjetij po poročilu komisije, ki jo imenuje iz članov svojega zbora.

Predsednik MLO da predlog sklepa v razpravo.

Meljo Stane:

Moje mnenje je, da je predlog o prenosu odločanja o potrditvi zaključnih računov na zbor proizvajalcev umesten zaradi tega, ker se potrjevanje zaključnih računov vleče že dalj časa. Jaz se s tem predlogom popolnoma strinjam. Pripomnim, da so podjetja zainteresirana, kako bo s temi sredstvi. Pri mnogih podjetjih je o tem že razpravljali delavski svet.

Predlagam, da naj bi se seja zbora proizvajalcev vršila čimprej, in to že 25. ali 26. maja.

Rakušček Zdravko:

Prosil bi pojasnila, kako je mišljeno to potrjevanje računov, ali se bo predhodno sestala kakšna komisija, ki bo po podjetjih te račune pregledala.

Krese Leopold:

Pripomnim, da je v ta namen že sestavljena komisija, ki jo sestavljajo uslužbenci iz aparata MLO, banke in Državnega sekretariata za gospodarstvo. Ta komisija hodi po podjetjih in pripravlja zaključne račune, ki bodo predloženi zboru proizvajalcev.

Rakušček Zdravko:

Podjetij imamo okrog 900 ter se bo pregled teh računov zaradi tega precej zavlekel. Podjetja so zainteresirana, da bodo imela zaključne račune že enkrat urejene, ker krožijo razne govorice. Mislim, da se bo pregled teh računov zavlekel kar tri mesece.

Meljo Stane:

Ta finančna komisija je nekaterim podjetjem že potrdila bilance, med katerimi je tudi naše podjetje, ki ima vse urejeno. Mislim, da se zbor proizvajalcev ne bo dosti zamudil s tem delom.

Kristan Ivan:

Dobro bi bilo, da bi se ti zaključni računi sproti potrjevali. Dokler MLO teh računov ne potrdi, toliko časa se ne morejo sredstva koristiti ter bi bil pri tem oškodovan tudi MLO.

Predsednik MLO da na glasovanje sklep o prenosu potrjevanja zaključnih računov podjetij na zbor proizvajalcev.

Mestni zbor in zbor proizvajalcev soglasno odobrita navedeni sklep.

6. PREDLOG ODLOKA O OBRATOVALNEM ČASU TRGOVSKIH PODJETIJ

obrazloži **Klun Metod**, odbornik zbora proizvajalcev:

Na pobudo treh volilnih enot, ki so zastopane po treh predstavnikih v zboru proizvajalcev, smo predlagali točko dnevnega reda: Predlog odloka o obratovalnem času trgovskih podjetij. Istočasno pa smo postavili zahtevo, da se prečita vloga, katero je poslal krajevni odbor sindikata delavcev trgovskih podjetij v Ljubljani in ki se glasi:

»V Ljubljani se v trgovskih kolektivih že dalj časa razpravlja o delovnem času, vendar do danes zaradi različnih mnenj nismo prišli še do nobenih konkretnih zaključkov.

Krajevni odbor sindikata trgovskih delavcev v Ljubljani je imel dne 30. III. t. l. sestanek s celotno trgovsko mrežo Ljubljane, na katerem so bili navzoči predsedniki delavskih svetov, predsedniki sindikalnih podružnic in direktorji podjetij. Omenjena konferenca je bila sklicana po vprašanju tarifne politike in izdelave novih tarifnih pravilnikov trgovskih podjetij. Med drugim se je razpravljalo tudi o delovnem času oziroma obratovanju v poslovalnicah trgovskih podjetij. Konferenca je sprejela naslednje zaključke ter zadolžila Krajevni odbor sindikata, da z zaključki seznaní Mestni ljudski odbor ter z njim reši ta vprašanja:

Da se uvede v trgovini sedemurni obratovalni delovni čas za vse vrste trgovine, ter ena ura obveznega internega dela za ureditev poslovalnic, pripravo blaga, čiščenje itd. S tem je spoštovan zakon o predpisnem osemurnem delavniku. Da se trgovine odpirajo od sedme do dvanajste ure dopoldne in popoldne od 17. do 19. ure, kar bi veljalo za letni delovni čas. Nadalje, da se uvede prosto popoldne ob sobotah, in sicer tako, da bi bile ta dan trgovine odprte nepretrgoma od 7. do 14. ure.

* Ta predlog konference utemeljujemo s sledečim:

Zgoraj omenjeni predlog je bil sprejet na konferenci soglasno, razen trg. podjetja »Hranila« Polje in trg. podjetja »Drogerija« Ljubljana. Vendar smatramo, da ti dve izjemi ne moreta vplivati na celotno trgovsko mrežo iz razloga, ker je trgovsko podjetje »Hranila« Polje na teritoriju samostojne občine in za njih lahko določi delovni čas občinski ljudski odbor Polje. Za trgovsko podjetje »Drogerija« pa smo mnjenja, da si prosto popoldne lahko samo določi en dan v tednu, oziroma se lahko pokorava večini kolektivov.

Nadalje nas je privedlo do tega, da se uredi tak delovni čas v trgovini: tudi to, da imajo trgovski pomočniki preko vsega tedna deljen delovni čas in imajo zaradi tega manj prostega časa za svoje osebne potrebe, kot so: izobraževanje, kulturno udejstvovanje, opravi, ki jih človek mora opraviti za estetski in higienični izgled samega sebe. Vsi ostali kolektivi industrijskih podjetij in ustanov so v tem pogledu veliko na boljšem z ozirom na to, ker imajo strnjen delovni čas. Vemo to, da je trgovina zaradi potrošnikov, vendar s tem delovnim časom ne bi potrošnika nič prizadeli. Tak način odpiranja in zapiranja trgovin je že zdavnaj uveden v vseh mestih naše države, kakor tudi v drugih državah.

V sobotah popoldne bi izjemoma obratovala nekatere delikatesne trgovine in pa ena ali dve trgovini, ki se bavijo s trgovino narodnih motivov. Te poslovalnice naj bi bile odprte predvsem zaradi tujskega prometa v Ljubljani.

Tudi Turistična zveza Jugoslavije je na svojem ustanovnem občnem zboru dala predlog, da bi imeli vsi delovni kolektivi delovni čas ob sobotah do dvanajste ure. Zvezo so vodili ti predlogi predvsem iz razloga, da se tudi naši delavci in uslužbenci lahko že ob sobotah podajo na nedeljski odmor.

Prepričani smo, da bo Mestni ljudski odbor v Ljubljani upošteval soglasno zahtevo kolektivov trgovskih podjetij. Kakor smo informirani, tudi ni nasprotij glede delovnega časa v trgovini v ostalih industrijskih podjetjih. Vsekakor pa se bodo pojavili posamezniki, ki bodo nasprotovali takemu delovnemu času v trgovini, vendar se na njih ne moremo ozirati, ker je to le zahteva 5000 članov trgovskih podjetij Ljubljane.

Z ozirom na to, da se bo tudi letni delovni čas moral nekako s 1. majem regulirati, bi bilo potrebno, da se že prej navedene zahteve kolektivov upoštevajo. Pričakujemo, da bo Mestni ljudski odbor upošteval in podprl mnenje trgovskih delavcev Ljubljane ter v zvezi s tem izdal ustrezní odlok.

Na Svetu za gospodarstvo MLO je bila zadeva v zvezi z obratovalnim časom trgovin pomanjkljivo obravnavana. Strnjen delovni čas se je predlagal za soboto tako, da bi bile ta dan trgovine nepretrgoma odprte od 7. ure zjutraj dalje. Tu ni govora o skrajšanem delovnem času.

Članek, ki je bil objavljen glede delovnega časa trgovin in v katerem je bilo rečeno, da se trgovski uslužbenci borijo za angleško soboto, se mi zdi neumesten. Prav tako se mi zdi nepravilna odločba Gospodarskega sveta MLO o obratovalnem času, ki je bila izdana, še preden sta mestni zbor in zbor proizvajalcev o tem razpravljala. Obratovalni čas se je določil prav med zadnjim in današnjim zasedanjem, ko se ta točka na zadnjem zasedanju ni mogla obravnavati. Prečital bom odgovor na ta članek, ki je bil pripravljen za časopis ter še ni mogel biti priobčen pred današnjim zasedanjem. Moj konkretni predlog, katerega prosim, da se da najprej na glasovanje, je ta, da bi imeli trgovski uslužbenci v soboto popoldne prosto, razen nekaterih izjem, kjer bi se pokazala potreba, da morajo imeti v soboto popoldne trgovine odprte. Te izjeme naj določi Gospodarski svet MLO. V primeru, da ta predlog absolutno ne bi bil sprejemljiv, naj se določi neki drugi dan popoldne, ko bi bil strnjen delovni čas iz enakih razlogov, katere smo že dali za soboto.

Odgovor na članek je naslednji:

»V zvezi s člankom, ki je bil objavljen v Ljubljanskem dnevniku dne 12. maja 1953 z naslovom 'Trgovski uslužbenci niso uspeli s svojo zahtevo po angleški soboti', daje predsedstvo Mestnega odbora sindikata delavcev trgovskih podjetij Ljubljane na zahtevo trgovskih kolektivov sledeča pojasnila:

Trgovski delavci niso zahtevali 'angleške sobote', temveč en dan v tednu strnjen delovni čas od 7. do 14. ure. Da naj bi bil ta strnjen delovni dan v soboto, so zahtevali predstavniki vseh trgovskih kolektivov na skupni konferenci, ki se je vršila 30. marca, na kateri so bili navzoči predsedniki delavskih svetov, predsedniki sindikalnih podružnic in direktorji podjetij.

Trgovski uslužbenci utemeljujejo svojo zahtevo po enem prostem popoldnevu, odnosno, da bi trgovine imele enkrat v tednu strnjen delovni čas iz naslednjih vzrokov:

1. Znano nam je, da imajo prav delavci, zaposleni v trgovini, največ stika s potrošniki vseh slojev, in prav zaradi tega jim je nujno potrebna splošno politična kakor tudi strokovna izobrazba, ker bodo le tako lahko vršili nalogo in zastopali pravilno stališče socialistične trgovine.

2. V trgovskih kolektivih v Ljubljani je zaposlenih okrog 60 % žena, od katerih je precejšnja večina mater, katere morajo poleg svoje službe opravljati v svoji družini vsa gospodinjska dela, skrbeti pa morajo tudi za vzgojo otrok in tako dalje. Tu je tudi vprašanje zaščite naših mater, katere bi se lahko vsaj enkrat med tednom več posvetile svoji družini, saj nam je znano, da morajo večkrat zaradi obilnega dela zapuščati svoje delo šele ob 8. ali 9. uri zvečer.

3. Vsepovsod se poudarja kulturnost in čistoča, predvsem pa to velja za trgovino ter mora z ozirom na to kader, ki je zaposlen v tej panogi, skrbeti tudi za svojo zunanost.

4. Veliko zanimanje vlada med delavci, zaposlenimi v trgovskih kolektivih, tudi za razna kulturna in športna udejstvovanja, v katerih pa se zaradi precejšnje preobremenjenosti v manjši meri udeležujejo. Smatramo tudi za potrebno, da mora biti po delu odmor in razvedrilo, ker je to povezano z zdravjem naših delovnih ljudi.

5. Ta vprašanja imajo v glavnem že rešena vsa naša večja in manjša mesta kot so: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Skoplje, Celje itd. Brez dvoma je, da bi se na ta ali drug način to vprašanje dalo rešiti tudi v Ljubljani, vendar pa mora biti takšna rešitev, ki ne sme oškodovati potrošnika, kateremu je trgovina tudi namenjena. Prepričani smo, da naše stališče ni v nasprotju s potrošniki, kar bodo oni tudi razumeli in podprli naš predlog.

Na kraju bi pripomnili, da je v kolektivih nastalo precejšnje ogorčenje in se vprašujejo, kako je to mogoče, da je pisec tega članka brez poprejšnje proučitve in diskusije že postavil neko končno stališče kolektivov do 'angleške sobote', o kateri vemo, da se ni vodila nobena diskusija.

Prepričani smo, da bodo merodajni činitelji zadevo temeljiteje preučili in sprejeli zaključek, ki bo v korist potrošnikom in delovnemu človeku, zaposlenemu v trgovini.«

Marolt Ivan:

Danes se borimo za izgradnjo socializma in za izboljšanje naših delovnih pogojev. Ne bi se strinjal, da bi bile v soboto popoldne trgovine zaprte, ker prav v tem času prihaja v trgovino tudi mnogo ljudi izven Ljubljane. Vsak izmed nas bi imel rad kakšne ugodnosti, n. pr. da bi delal samo 7 ur, da bi imel dosti hrane in obleke in slično. Res je, da so v trgovini zaposlene žene, ki so tudi matere ter imajo doma svoje gospodinjstvo, vendar pripomnim, da njihovo delo ni tako težavno kot delo, ki ga imajo žene, ki so zaposlene pri nas na železnici. Te žene delajo 8 ur. Mislim, da izgovor na zaposlenost žene ni opravičljiv, ker smatram, da se danes vsaka žena bori za to, da bo njenemu otroku jutri bolje.

Delovni ljudje se ne strinjajo, da bi bile trgovine en dan v tednu zaprte. Trgovska mreža bi vprašanje lahko uredila tako, da bi bile zaprte posamezne trgovine izmenično.

Rot Alojzij:

Mislim, da bi bile žene, ki so vsako popoldne zaposlene, tudi potrebne počitka. Zato bi bil za to, da bi bilo v soboto popoldne zaprto, ter bi na ta način uslužbenci trgovskih podjetij imeli 36 ur prostega časa. Ta praksa je že v Beogradu in Zagrebu in mislim, da bi se lahko uveljavila tudi v Ljubljani.

Šterbenk Miro:

Tudi jaz se strinjam s predlogom tovariša Rota, da bi bile trgovine v soboto popoldne zaprte. Kdor ima denar, lahko kupi tudi v petek popoldne.

Delač Ivan:

Ne vem, zakaj se je to vprašanje postavilo prav za trgovsko stroko. Isto bi lahko veljalo tudi za gostinstvo in za ostale dejavnosti, vendar mislim, da je pri nekaterih podjetjih značaj službe tak, da morajo delati tudi v soboto popoldne. Tako bi bilo neprimerno, če bi tudi tramvaj v soboto popoldne obstal.

Gostiša Mihaela:

Jaz bi se tudi ne strinjala, da bi bile trgovine v soboto popoldne zaprte. Naše žene so ves teden zaposlene po tovarnah ter si edino v soboto najdejo čas, da si nabavijo potrebne predmete. Mislim, da bi tudi trgovska računica sama pokazala, da to ne gre. Tudi v tovarnah moramo vedno delati, ne oziraje se na to, ali je petek ali sobota.

Štolfa Rafael:

V sobotah popoldne pridejo ljudje z dežele v mesto in ne vem, kako bi to izgledalo, če bi bile trgovine zaprte.

Kovačič Leo:

Ne bi bilo dobro, če bi bile trgovine v soboto popoldne zaprte. Vem, da so včasih imeli trgovci zaradi prometa tudi ob nedeljah odprte trgovine. Strinjam se pa s tem, da bi uslužbencem omogočili, da bi imeli kak dan v tednu prosto, za kar pa naj podjetja sama odločijo, kateri dan in kateri uslužbenec naj ima prosto.

Škrjanc Ivan:

Tudi jaz se ne strinjam, da bi bile trgovine v soboto popoldne zaprte. Trgovski uslužbenci to svojo zahtevo utemeljujejo s tem, da bi omogočili našim ženam prost čas. Na drugi strani pa vidimo, da so naše žene, ki niso po službah, tudi vedno doma zaposlene. Ko bomo prišli do tega, da bodo te žene imele lahko nekaj prostega časa, bomo lahko govorili tudi o prostem času uslužbencev po trgovskih podjetjih. Danes pa je to še nemogoče. Morali bomo še marsikaj doprinesti, da bomo več ustvarjali. Jaz ne morem razmueti, da so trgovci tisti, ki hočejo zapreti svoje obrate prav v času, ko je največ prometa. Včasih pa je trgovec žrtvoval tudi nedeljo ter je imel trgovino odprto. Mislim, da imajo od 12. do 17. ure dovolj prostega časa in lahko kaj naredijo.

Ocepek Lojze:

Ne morem se strinjati s predlogom, kot je bil formuliran, da bi bile vse trgovine ob sobotah popoldne zaprte. Po tem vprašanju so deljena mnenja tudi v sindikatih in ker ni enotnega stališča, bi bilo nujno

potrebno dobiti mnenje tudi najbolj prizadetih, to je potrošnikov. Ob sobotah popoldne so delovni ljudje najbolj zainteresirani, da ostanejo trgovski obrati odprti, kajti ta dan je med kupci po trgovinah največ delovnih ljudi, ki so ves teden službeno zadržani, tako da v dopoldanskem času lahko nakupujejo samo tisti ljudje, ki niso v delovnem razmerju. Če bi osvojili predlog, da naj bodo trgovine ob sobotah popoldne zaprte, bi prizadeli prav delovnega človeka in mu onemogočili nakup potrebnih predmetov. Utemeljitev, češ da naj si nakupijo blago v petkih, mislim, da je v nasprotju s tem, za kar se borimo.

Mišljenja pa sem, da je treba razpravljati o nedeljenem delovnem času v trgovini. Mogoče je bolje, če bi bile trgovine zaprte kak drug dan v tednu, morda je za to najbolj primeren ponedeljek.

Po mojem mnenju je treba to vprašanje obravnavati še z druge plati. Stremeti moramo in naša velika naloga je, da se borimo za to, da Ljubljana postane res pravo turistično mesto. Če bomo napravili naše mesto privlačno, zlasti za inozemske turiste, bomo imeli velike gospodarske koristi. Zlasti pa bomo pridobili na devizah, ki so zelo potrebne našemu gospodarstvu.

Jasno je, da tega ne bomo dosegli, če bomo pozabljali na težave, ki zahtevajo še ogromnih naporov, ter zapirali trgovine takrat, ko so najbolj potrebne. Stremeti moramo za tem, da bodo v takšnem času v trgovini izkoristili prilike in tako ustvarjali čim večji promet.

Če pogledamo v druga mesta izven naše države, vidimo, da se tam drugače borijo za obstoj, ter so trgovine odprte tudi ob nedeljah. Danes smo pri nas še v takšni fazi našega razvoja, ko se od nas zahteva največje požrtvovalnosti in naporov.

Predlagam pa, da se razen tega razpravlja in eventualno sklepa tudi o tem, da bi bile slaščičarne in podobne prodajalne odprte tudi ob nedeljah. Ta praksa je vpeljana v vseh večjih mestih, zlasti tam, kjer imajo interes, da se približajo potrošnikom.

Meljo Stane:

Meni se zdi predlog, da bi bile trgovine ob sobotah popoldne zaprte, sprejemljiv. Trditev, da prebivalci ne bi mogli kupiti do sobote dopoldne, ne drži. Glede strnjenega delovnega časa je najbolj primerna sobota. V trgovini bi se to dalo napraviti, dočim za gostinska podjetja to ne more priti v poštev, kakor se tudi trgovine ne more primerjati z železnico.

Pečaver Albina:

Stavljeni predlog se mi zdi nepravilen. V soboto si ljudje vzamejo največ časa, da gredo v mesto in ne bi bilo umestno, da bi bile trgovine zaprte. Ne vem, če je v duhu današnjega časa, da se trgovine zaprejo takrat, ko je največ prometa. Strinjam pa se s predlogom tov. Kovačiča, da bi uslužbencem omogočili kak dan v tednu prosto, kar naj podjetja sama uredijo.

Klun Metod:

Pripomnil bi, da ni mišljeno, da bi bil s tem okrnjen delovni čas, pač pa, da bi imeli uslužbenci 36 ur strnjenega prostega časa v tednu kot ostalo delavstvo. Zato mislim, da bi se delavcem in uslužbencem lahko dalo to, kar predlagamo. Pri trgovini bi se dalo urediti, da bi bile eno popoldne zaprte in mislim, da so dani pogoji, da se vsaj delno ugodi zahtevi trgovskih delavcev in nameščencev v Ljubljani s tem, da se odobri prosto popoldne kak drug dan v tednu.

Brezar Stana:

Mislim, da so trgovine namenjene potrošnikom. Današnja situacija narekuje, da je ob sobotah popoldne trgovina odprta. Trgovina naj bo zaprta takrat, ko je najmanj potrošnikov. Zato nima smisla, da to diskusijo vodimo še naprej.

Požnel Franc:

Poročevalec je omenil, naj bi bile trgovine ob sobotah odprte od 7. do 14. ure neprekinjeno. Jaz pa se s tem mnenjem ne strinjam ter bi predlagal, naj bi se trgovine v sobotah popoldne odpirale ob 14. uri ter s tem omogočil nakup onim, ki se vozijo z vlakom domov ter imajo vlak šele ob 16. ali 17. uri.

Borštnik Franc:

Po mojem mnenju nima smisla, da navajamo več predlogov. Če smo za to, da so trgovine ob sobotah odprte normalno kot druge dni, je stvar v redu. Podprl pa bi predlog tov. Ocepka, da bi bil en dan v tednu strnjen delovni čas. V soboto popoldne naj bi bile trgovine odprte, ker je največ prometa. Da bi imeli trgovine še v nedeljo odprte, pa mislim, da gospodarsko ne bi kazalo.

Brezar Stana:

Mislim, da ni potrebno diskutirati, ali naj imajo uslužbenci trgovskih podjetij eno popoldne v tednu prosto. To naj podjetja v svojem okviru sama uredijo. En dan naj ima prosto en uslužbenec, drugi dan pa drugi. Trgovine bi ne bilo pametno obremenjevati še za nedeljo ter bi se izjema morda napravila samo pri slaščičarnah.

Krajger Olga:

Upoštevati je treba, da je 70 % naših žena, ki so zaposlene. Strinjam se s tem, da bi bile trgovine ob ponedeljskih popoldne zaprte ter bi ta dan uslužbenci imeli strnjen delovni čas. Ob sobotah popoldne pa naj bi bile trgovine odprte ter bi bilo s tem urejeno tudi za tujce. Spomnim se v bivši Jugoslaviji, ko sem forsirala, da imajo uslužbenci en dan v tednu prosto za privatne opravke. Takrat se to ni dalo doseči, v novi Jugoslaviji pa sem prepričana, da bo to uspelo. Vprašanje pa bi bilo za tiste trgovine, kjer je samo en uslužbenec.

Brezar Stana:

Ne bi se strinjala s strnjenim delovnim časom po trgovinah, kajti kdor ima možnost kupiti do 14. ure, ima možnost tudi do 12. ure.

Kovačič Leo:

Sem za predlog, katerega sem prej navedel. Kar se pa tiče predloga, da bi bile trgovine odprte tudi ob nedeljah, naj odloči Svet za gospodarstvo MLO, ki naj zadevo preuči.

Marolt Ivan:

Jaz pa ne bi bil za to, da bi bile trgovine ob ponedeljkih popoldne zaprte, ker se zgodi, da delavec prejme v ponedeljek plačo ter nima možnosti, da si nakupi potrebne predmete, ker je trgovina zaprta.

Klun Metod:

Opozoriti moram, da tu ne gre niti za eno prosto uro. Gre prav tako za 8-urni delovni čas. Da bi bile trgovine v nedeljo odprte, to ne bi kazalo, ker bi morali delavstvu plačevati nadure. Z ozirom na zaščito dela pa sindikati tudi ne bi dopustili, da bi ljudje v trgovini delali več kot 208 ur mesečno. Trgovina se mora že tako boriti, da doseže polne plače in mora omejevati vsakršne nadure.

Dermastia Mara:

Predlagam, da to točko dnevnega reda zaključimo. Predlog, ki ga je dal tov. Klun, naj bo soglasno odbit.

Mazovec Lado:

Gospodarski svet naj preuči, katere trgovine naj bi bile v nedeljo dopoldne odprte.

Klun Metod:

Predlagam, da se da na glasovanje, da bi bil v ponedeljek strnjen delovni čas ter bi bile takrat trgovine zaprte.

Predsednik MLO Avšič Jaka dá na glasovanje sledeče predloge:

1. da bi bile trgovine ob sobotah popoldne zaprte;
2. da bi bile ob sobotah trgovine odprte popoldne že ob 14. uri;
3. da bi bile trgovine odprte normalno kot dosedaj, posameznim uslužbencem pa naj bi podjetja dovoljevala proste dneve.

Mestni zbor in zbor proizvajalcev sprejmeta sklep, da so trgovine tudi ob sobotah popoldne odprte normalno kot ostale dneve.

7. SKLEPANJE O PROŠNJAH NEKATERIH DRUŽBENIH ORGANIZACIJ ZA DODELITEV FINANČNE POMOČI

To vprašanje se je obravnavalo že pri 1. točki dnevnega reda.

8. POJASNILO O UPRAVNIH ODBORIH V KOMUNALNIH ZAVODIH MESTA LJUBLJANE

Ing. **Lapajne-Oblak** Sonja poda naslednjo obrazložitev:

Svojčas je izdelal Svet za gradnje in komunalne zadeve predlog, da bi bili imenovani za člane odborov komunalnih ustanov nekateri odborniki MLO ali državljani, ki so zainteresirani za tisto vrsto dejavnosti.

Ta predlog je bil postavljen zaradi tega, ker se je smatralo, da morajo reševati komunalne ustanove, kakor kanalizacija, vodovod, uprava cest, vrtnarija in druge, zelo važne probleme mesta, pri reševanju katerih bi jim objektivni strokovni svetovalci, ki ne bi bili zaposleni v ustanovi, lahko veliko koristili.

Glede na ta prvotni sklep je prišla zadeva tudi na dnevni red.

Svet za gradnje in komunalne zadeve je na svoji redni seji dne 7. maja t. l. ponovno proučil problem in sklenil, da spremeni svoj predlog glede upravnih odborov v komunalnih zavodih, ker smatra, da je glede na naš družbeni razvoj v pogledu delavskega samoupravljanja ustrežnejše, da si delovni kolektivi komunalnih ustanov sami izvolijo svoje upravne odbore, ki rešujejo interna vprašanja ustanove, samo iz svojih vrst.

Za reševanje strokovnih in načelnih vprašanj pa si naj vsaka komunalna ustanova formira svoj strokovni svet iz vidnih strokovnjakov določenega področja dela, ki se bo sestajal po potrebi. Ta strokovni svet bi vsaka ustanova formirala sporazumno s Svetom za gradnje in komunalne zadeve. S to rešitvijo se strinjajo delovni kolektivi teh komunalnih ustanov.

Bobnar Rudolf:

Pozdravil bi predlog, ki je bil podan. V zvezi s tem predlagam, da bi na prihodnjo skupno sejo prišlo na dnevni red tudi vprašanje o poslovanju Uprave cest. Ne bi se danes spuščal v te stvari, temveč predlagam, da bi na prihodnji seji razpravljali, kako se posluje v teh zavodih.

Krese Leopold:

Prosim, da se navede bolj konkretno.

Poslovanje Uprave cest se vrši po nalogah MLO-ja, ki naloži upravi, katera dela je treba izvršiti. Prihajajo različne stvari, ki se pa v okviru samega podjetja pokažejo z druge strani. N. pr. posamezni prebivalci mesta Ljubljane se pritožujejo, zakaj je ta in ta cesta slaba. Marsikaj bi bilo treba ljudskim odbornikom predočiti, da lahko tolmačijo ljudem.

Avšič Jaka:

Svet za komunalne zadeve naj pripravi poročilo o delu Uprave cest.

Soglasno sprejeto.

9. PREDLOGI KOMISIJE ZA VOLITVE IN IMENOVANJA

Predsednik Komisije za volitve in imenovanja poroča:

Uredba o premoženjskih razmerjih in reorganizaciji kmečkih delovnih zadrug v svojem 35. členu določa, da se za ureditev premoženjskih razmerij zadrug sestavi komisija, ki ima 9 članov.

Predsednika in enega člana imenuje Mestni ljudski odbor, dva člana Mestna zadružna zveza, pet članov pa zadružni zbor.

V zvezi s tem Komisija za volitve in imenovanja predlaga ljudskemu odboru, da na današnji seji imenuje za predsednika komisije, ki bo urejala premoženjska razmerja reorganiziranih zadrug, ljudskega odbornika **Suhadolca Antona**, za člana komisije pa mestnega agronoma **ing. Šego Janeza**.

Nadalje Komisija za volitve in imenovanja predlaga nekatere spremembe v sestavu stalnih odborniških komisij, in sicer:

V komisiji mestnega zbora za družbeni plan in proračun naj se namesto **Stoparja Viktorja**, ki ni več ljudski odbornik, izvoli za člana komisije **Kavčič Ranka**.

Za člana Komisije za pravne predpise in organizacijska vprašanja naj se izvoli ljudski odbornik **Kovačič Leo**.

Zaradi preobremenjenosti z drugimi nalogami naj se razreši predsednik Komisije za prošnje in pritožbe **Borštnik Franc**, na njegovo mesto pa izvoli **Draksler Marija**.

Za predsednika računske komisije naj se namesto **Stoparja Viktorja** izvoli odbornik zbora proizvajalcev **Juh Franc**.

Razreši naj se predsednik Komisije za volilne imenike **Kavčič Jože** in na njegovo mesto izvoli **Brezar Stana**, ki je bila že doslej član omenjene komisije. Za novega člana te komisije naj se izvoli ljudski odbornik **Vrhunc Viljem**.

Zaradi preobremenjenosti z drugimi nalogami naj se razreši član Sveta za prosveto in kulturo MLO **Bajuk-Sagadin Stana**, za novega člana tega Sveta pa izvoli **Trobiš Štefan**.

Na predlog pristojnih svetov MLO naj se razrešijo:

Šušteršič Tone kot direktor podjetja Unitas, Pelko Gašper kot direktor Mestne klavnice, Berkopec Vida kot upravnik Mestnih lekarn, Ramovž Jože kot upravnik podjetja »Oplesk« in Janež Franc kot upravnik internata Srednje ekonomske šole.

Postavijo naj se:

Kraljič Vid za upravnika podjetja »Športno in modno krojaštvo«, Goršič Stane za direktorja podjetja »Žaga, Ljubljana«, Hvastja Milan za upravnika podjetja »Oplesk«, Košir Ivan za direktorja podjetja Unitas, Klarič Rudolf za direktorja Tovarne za predelavo mesa, Osterc Ivan za upravnika podjetja »Pohištvo«, Mravlje Milica za upravnika Internata ekonomske srednje šole in Pečar Teodor za direktorja Radio centra.

Nadalje predlaga Komisija za volitve in imenovanja, da se izvoli za sodnika za prekrške pri Mestnem ljudskem odboru glavnega mesta Ljubljane Praprotnik Anton, dosedaj instruktor RK ZKJ I. v Ljubljani.

Mestni zbor in zbor proizvajalcev soglasno odobrita predloge Komisije za volitve in imenovanja.

10. O SKLICANJU ZBOROV VOLIVCEV

Avšič Jaka:

Čas je, da se zopet skličejo zbori volivcev, ker je od zadnjih zborov poteklo že najmanj dva do tri mesece. Nastali so novi problemi, katere je treba predočiti volivcem. Tako n. pr. uvedba taks, razpis mestnega posojila, gradnje, obravnava bilanc v zvezi z varčevanjem, komunalna dejavnost itd. O teh problemih mora vsak ljudski odbornik poročati volivcem. Na podlagi predlogov, ki bi jih volivci stavili, bi lahko zbrali veliko materiala za naše bodoče delo. Mi smo pripravili sklep o sklicanju zborov volivcev. Na dnevni red smo postavili naslednje točke:

1. Poročilo o delu Mestnega ljudskega odbora (vključno s poročilom o predlogih, sprejetih na prejšnjem zboru volivcev in o delu ljudskih odbornikov).

2. Poročila komisij, izvoljenih na prejšnjih zbore volivcev.

3. Slučajnosti.

Skrajni rok za sklicanje teh zborov volivcev naj bi bil 15. julij. Do tedaj naj bi se izvršili vsi zbori volivcev. Ti zbori bodo prav gotovo dobro obiskani, ker je dovolj materiala za razpravljanje. Da pa bodo ljudski odborniki lahko dajali odgovore na razna vprašanja, ki so bila stavljena na prejšnjih zbore volivcev, bodo v kratkem dobili potrebna pojasnila o izvršenih sklepih.

Vrhunc Viljem:

Terenske organizacije SZDL imajo sedaj redne letne skupščine, ki bodo zaključene nekako do 5. junija. Večina ljudskih odbornikov je na

teh občnih zborih in na izrednih masovnih sestankih že razpravljala o raznih gospodarskih vprašanjih itd. Posebno pa je bilo obravnavano ljudsko posojilo mesta Ljubljane. Mislim, da moramo to propagando nadaljevati. Predlagam, da bi se poprej vršil sestanek v klubu ljudskih odbornikov, da bi se ljudski odborniki čimbolj seznanili z novimi problemi v zvezi s posojilom kot ostalimi gospodarskimi problemi. Še bolj uspešno pa bomo lahko opravili zbere volivcev po zaključku letnih skupščin SZDL, kjer bo gotovo vrsta novih predlogov in nejasnih vprašanj, katera bo potrebno rešiti in dati volivcem točen odgovor.

Avšič Jaka:

Pri sklicanju zbora volivcev se ni treba držati roka 15. julij, ampak jih je treba sklicati čim prej. Kdor jih bo sklical pozneje, bo moral tolmačiti še nove probleme, ki se bodo pokazali.

Navzoče bi seznanil, da se vrši dne 29. maja ob 20. uri zvečer sestanek na Magistratu, kjer se bo razpravljalo o lokalnem prometu. Vsi odborniki pa bodo pismeno obveščeni.

Krese Leopold:

Z ozirom na celo vrsto aktualnih vprašanj, ki jih bomo morali reševati, sem mnenja, da bi zbere volivcev forsirali zaradi tega, ker moramo razpravljati o stvareh, katerih ni mogoče odlagati, n. pr. problem prometa, prodaja hišic in slično. Med ljudmi se slišijo očitki, zakaj se bodo hiše, ki so last splošnega ljudskega premoženja, prodajale, zakaj se ne bi raje dajale invalidom zastonj. Mi pa smo mnenja: če te hiše razdelimo invalidom, ne bomo pridobili novih stanovanj. Strinjam pa se s tem, da se pri prodaji hiš eventuelno upoštevajo invalidi, da se odstopi od principa prodaje po čim višji ceni.

Razpravljati bomo morali o ustanovitvi novih občin. Nujno in nedolžljivo je tudi vprašanje prometa, ki je v zelo kritičnem položaju. Nadalje tudi vprašanje turizma kot važne gospodarske panoge. Dalje bo treba govoriti o razvoju Ljubljane glede industrije in obrti. V tej zvezi se bo vršilo več sestankov, kjer se bodo razpravljale osnovne stvari, da bomo imeli enotno linijo, da ne bo zastopal vsak svoje mnenje.

Ing. Lapajne-Oblak Sonja:

Predlagam, da bi se postavil rok za sklicanje zborov volivcev do 1. julija.

Avšič Jaka:

Zbori volivcev se lahko vršijo do 1. julija ali pa do 15. julija; vendar se je treba roka 15. julij držati. To se tiče samo tovarišev iz mestnega zbora.

Krese Leopold:

Veliko je pritožb iz podjetij, da tovariši, ki zastopajo posamezna podjetja, ne pridejo na sestanek.

Kovačič Leo:

Mi smo v zvezi s posojilom tudi imeli sestanek in je manjkalo precej tovarišev. Mislim, da se od odbornikov lahko zahteva opravičilo, zakaj ne vršijo svoje naloge.

Poženel Franc:

Odborniki zbora proizvajalcev imajo težko nalogo. Posamezni odbornik zastopa 4 do 5 podjetij ter mora biti seznanjen s problematiko vsakega podjetja posebej. Boljše bi bilo, da bi imela vsa podjetja enkrat sestanek, ker v nasprotnem primeru se mora en odbornik udeležiti toliko sestankov, za kolikor podjetij je zadolžen.

Beč Elizabeta:

Dolžnost vsakega odbornika zbora proizvajalcev je, da v podjetjih, kjer je bil izvoljen, pojasnjuje razne probleme in sklepe posameznih sej. Prvenstvena naloga pa je prav sedaj glede vpisa mestnega posojila. Na zadnji seji zbora proizvajalcev sem to tudi iznesla, prosila sem člane zbora, če bi se kdo prostovoljno javil, da bi me zastopal na masovnem sestanku v našem podjetju, ker takrat, ko se je razpravljalo o posojilu, še nisem bila član zbora in sem bila premalo seznanjena s situacijo. Odziv pa je bil slab, ker se noben odbornik ni odzval.

Bobnar Rudolf:

Nujno potrebno je, da sodelujemo s podjetji, katere zastopamo. Zato se mi ne zdi umestno, da bi jaz šel v neko podjetje, v katerem nisem bil voljen.

Brezar Stana:

Zbor proizvajalcev je dolžan, da agitira pri svojih kolektivih glede ljudskega posojila. Vsak odgovarja za svoj kolektiv, da bo pri vpisu ljudskega posojila čimvečja udeležba.

Predsednik MLO da predlog o sklicanju zborov volivcev do 15. julija na glasovanje.

Soglasno sprejeto.

11. SKLEPANJE O NEKATERIH RAZLASTITVAH

Ing. Lapajne-Oblak Sonja prečita in obrazloži naslednje nujne razlastitve:

1. Odločba

V korist države in za potrebe »Podjetja za razdeljevanje filmov« v Ljubljani se odreja popolna razlastitev pod vlož. št. 623 k. o. Moste vpišanega dela parcele št. 733/1 — pašnika do izmere 60 m², ki je last Mohoriča Vinka iz Obrij št. 7.

Mestna razlastitvena komisija v Ljubljani naj po predlogu »Podjetja za razdeljevanje filmov« v Ljubljani izvede razlastitveni postopek in izda odločbo o razlastitvi po 29. členu temeljnega zakona o razlastitvi.

Utemeljitev:

S pravomočno odločbo o razlastitvi, ki jo je izdala razlastitvena komisija pri bivšem RLO III v Ljubljani dne 27. VIII. 1951 pod št. Raz. 4/51, je bilo odrejeno, da se razlasti del pod vlož. št. 623 k. o. Moste vpisane travniške parcele št. 733, ki je dobila po novi razmejitvi št. 733/2, v izmeri 3190 m², kot last Mohorič Vinka.

Mohoriču Vinku je ostala v lasti parcela št. 733/1 v izmeri 1173 m².

Podjetje za razdeljevanje filmov je to zemljišče potrebovalo za gradnjo filmskih bunkerjev, ki jih je moralo zgraditi po nalogu Državnega sekretariata za notranje zadeve LRS. Ob dokončavanju gradenj pa se je ugotovilo, da primanjkuje podjetju na tej parceli še 60 m² sveta, ob katerem bo postavljena železobetonska ograja.

Razlastitev še tega dela parcele št. 733/1 do izmere 60 m² je torej utemeljena po točki l) 1. člena temeljnega zakona o razlastitvi.

2. Odločba

V korist države in za potrebe državnega gospodarskega podjetja »Instalacija« v Ljubljani se odreja razlastitev v katastrski občini Spodnja Šiška ležečih nepremičnin, in sicer:

I. pod vlož. št. 147 vpisanih parcel št. 195/25 — njive v izmeri 629 m² in št. 195/26 — njive v izmeri 691 m², ki so last Marinko Marije iz Ljubljane, Jernejeva cesta št. 33;

II. pod vlož. št. 508 vpisane parcele št. 191/12 — njive v izmeri 597 m², ki je last Koželj Mihaela iz Ljubljane, Jernejeva cesta št. 33;

III. pod vlož. št. 940 vpisane parcele št. 97/25 — njive v izmeri 688 m², ki je last Slatnar Ivanke iz Ljubljane, Prešernova cesta 7;

IV. pod vlož. št. 1162 vpisane parcele št. 189/15 — njive v izmeri 665 m², ki je last Jevnikar Katarine iz Ljubljane, Vodmatski trg št. 6.

Razlastitev je popolna.

Mestna razlastitvena komisija v Ljubljani naj izvede razlastitveni postopek po predlogu državnega gospodarskega podjetja »Instalacija« iz Ljubljane in izda odločbo o razlastitvi po 29. členu temeljnega zakona o razlastitvi.

Utemeljitev:

Državno gospodarsko podjetje »Instalacija« potrebuje za razlastitev odrejena zemljišča za zgraditev svojih industrijskih objektov, zaradi česar je razlastitev utemeljena po točki l) 1. člena temeljnega zakona o razlastitvi.

3. Odločba

V korist države in za potrebe Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane se odreja popolna razlastitev pod vlož. št. 184 k. o. Kapucinsko predmestje vpisanih delov stavbnih parcel št. 170 do izmere okoli 220 m² in št. 128 do izmere okoli 375 m², ki sta last Gregorc Ivana iz Ljubljane, Gregorčičeva ulica 19.

Mestna razlastitvena komisija v Ljubljani naj po predlogu Tajništva za komunalne zadeve MLO v Ljubljani izvede razlastitveni postopek in izda odločbo o razlastitvi po 29. členu temeljnega zakona o razlastitvi.

Utemeljitev:

Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane potrebuje za razlastitev odrejena zemljišča za gradnjo stanovanjskega poslopja na vogalu Prešernove ceste in Vošnjakove odnosno Dvoržakove ulice — v sklopu stanovanjske izgradnje MLO v letih 1953/54, zaradi česar je razlastitev utemeljena po točki g) 1. člena temeljnega zakona o razlastitvi, ker zahteva razlastitev splošni interes, da se izvedejo koristna dela za družbeno-ekonomsko in kulturno povzdigo in razvoj ljudstva.

4. Odločba

V korist države in za potrebe Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane se odreja popolna razlastitev v katastrski občini Trnovsko predmetje ležečih nepremičnin, in sicer:

1. pod vlož. št. 322 vpisane parcele št. 377/6 — poti v izmeri 1990 m², ki je last stavbene skupine zadruga »Zasilni dom« v Ljubljani;

2. pod vlož. št. 422 — vpisanega severnega dela parcele št. 411/3 — travnika do izmere okoli 500 m², ki je last Kačar Jožefa iz Ljubljane, Levstikov trg št. 6.

Mestna razlastitvena komisija naj izvede razlastitveni postopek po predlogu Tajništva za komunalne zadeve MLO v Ljubljani.

Utemeljitev:

Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane potrebuje pod 1. navedene nepremičnine za graditev modernega stadiona v zapadnem delu mesta, ki je sedaj brez vsakega primerne prostora za športno udejstvovanje. Za razlastitev odrejene nepremičnine so tudi po osnovi urbanističnega načrta za glavno mesto Ljubljana določene za športne namene in je dal soglasje za lokacijo tudi Urad za regulacijo glavnega mesta Ljubljane. Razlastitev teh nepremičnin je utemeljena po točki j) 1. člena temeljnega zakona o razlastitvi.

V prvo odločbo pa pomotoma nista bili vneseni tudi uvodoma označeni parceli, zaradi česar je bilo treba izdati dodatni akt o razlastitvi.

Predsednik MLO Avšič Jaka da predloge o razlastitvi na glasovanje

Mestni zbor in zbor proizvajalcev soglasno odobrita predlagane odločbe o razlastitvi.

12. PRESKRBA Z MLEKOM

Krajger Olga:

Vprašanje preskrbe z mlekom je zelo pereče. Nima smisla, da o tem razpravljamo danes, temveč bi bilo priporočljivo, da Gospodarski svet pripravi potreben material.

Krese Leopold:

Ker preskrba z mlekom ni zadovoljiva, predlagam, da se po pribavi potrebnega materiala o tem razpravlja na prihodnjem seji.

Vzrok pomanjkanja mleka je v tem, da kmetje mleko neradi prodajajo, ker jim ne ustreza cena. V Sloveniji imamo precejšnje število krav, na trg pa pride zelo malo mleka, in sicer ga dobimo 3000 litrov iz Sežane, 3500 iz Postojne, 1700 iz Kočevja, 600 litrov iz Kranja in 3200 litrov iz Ljubljane-okolice. Nastane vprašanje ekonomske cene mleka. Do sedaj veljavne cene ne bomo mogli več držati zaradi tega, ker je cena mleka v Ljubljani najnižja. V Ljubljani prodajajo mleko po 24 din, v Kranju 27, na Jesenicah 30, v Novem mestu 25, v Trbovljah 30 in v Mariboru po 30 din. Na podlagi teh cen pridemo do zaključka, da je republiški povpreček cene za mleko 27,2 din. O ceni mleka smo že razpravljali ter pripravili članek za časopis. Kolikor pa se tiče cene za mleko, ki ga prejemajo otroci, t. j. prednostno mleko, naj bi ostala dosedanja cena. V kolikor se preskrba z mlekom ne bi mogla izboljšati, bo treba podvzeti druge ukrepe, dasiravno se mi ne zdi umestno, da bi morali pristopiti k obveznemu odkupu mleka.

Marolt Ivan:

Za Bežigradom se je vršil zbor volivcev, kjer je tov. Štibler iznesel glede mleka, da se merodajni forumi za to premalo zanimajo. V Logatcu kmetje ponujajo mleko po 20 din. Včasih se je v teh krajih že odkupovalo mleko, danes pa so to opustili. Mislim, da bi bilo dobro, če bi združna zveza zopet odkupovala mleko v tem okraju. Ugotovila se je nepravilnost, da so morali kmetje, ki so prodali mleko, kar po dva meseca čakati na plačilo. Sedaj pa imajo tam toliko mleka, da ga ne morejo sproti predelati. Zgodilo se je včasih, da so kmetje mleko pripravili, prevoznik pa je šel kar mimo. S tem se ne bi strinjal, ker v industrijskih mestih mleka primanjkuje in je potrebno, da se trgovska mreža bolj zanima, da bi ustregla delovnemu človeku, ne pa da še svoje trgovine zapira.

Kolenc Alojz:

S tem, če bi podražili mleko v Ljubljani, mislim, da ne bi rešili situacije za daljši čas. Prvi mesec bi mogoče bilo mleka nekoliko več v naših mlekarnah, nato pa bi ga spet primanjkovalo. Predobro poznamo kmeta, da stalno navija cene in bi ga zopet nosili na trg, čeravno samo nekaj dinarjev dražje. Lansko leto je bilo v Ljubljani dovolj mleka, da so ga bili deležni ne samo otroci, temveč tudi starejši. Moje mnenje je, da je bila takrat trgovska mreža dobro postavljena. Pa tudi cene za mleko so bile kmetu ugodnejše, saj so ga odkupna podjetja plačevala od 15 do 18 din za liter.

Lani v jeseni in pozimi pa vem, da ga je na Dolenjskem odkupno podjetje plačevalo po 5 do 10 din, in to prvovrstno mleko. Te cene se zdijo kmetom absolutno prenizke z ozirom na prodajno ceno, zato so ga raje dajali svinjam. V tem smatram, da je tudi vzrok, da danes čutimo tako pomanjkanje mleka v Ljubljani. Vsekakor bi bilo treba ceno mleka pri kmetu vskladiti. Mislim, da če ga bodo pri kmetu plačevali po 18 din, bi bila s tem tudi krita režija. Odkupna podjetja pa bi morala razviti mrežo preko kmetijskih zadrug in mleka bi bilo dovolj.

Vsekakor smatram, da je nepravilno podražiti mleko v letnem času, ko je mleka dovolj, samo treba je pravilno organizirati odkup. Bolj opravičljiva podražitev mleka bi bila v zimskem času, v letni sezoni pa nikakor ne.

Škrjanc Ivan:

Mi dobro poznamo naše kmete in vemo, da je tam še denar. Ni utemeljena trditev, da je pomanjkanju mleka vzrok suša, ko vendar vemo, da je sedaj najboljši čas za pašo. Dogaja se, da kmetje sami prodajajo privatnikom mleko dražje ter je to vzrok pomanjkanja v trgovski mreži. Misliti bi bilo, kako bi mi sforsirali od oblasti, da bi preprečila to prosto prodajo.

Pečaver Albina:

Po reorganizaciji podjetja Mleko je prevzela ves odkup mleka Združna zveza. S tem je začela upadati dobava mleka potrošnikom. Kmetom je bilo omogočeno, da so preveč prosto razpolagali z mlekom ter ga prodajali privatnikom dražje, v trgovski mreži pa mnogokrat ni mleka za potrošnike razen za dojenčke.

Ing. Marentič Vera:

Pripomnim, da je v Domžalah dosti mleka po 20 din, kar je pripisati dejstvu, da je v Ljubljani organizacija nabave mleka slaba. Zbiralci niso zainteresirani.

Ing. Lapajne-Oblak Sonja:

Mnenja sem, da bi Gospodarski svet premislil, morda bi se pa dalo ustanoviti neko konkurenčno podjetje z mlekom.

Krese Leopold:

To je praktično nemogoče.

Brezar Stana:

Mnenja sem, da bi Gospodarski svet napravil poročilo ter bi se o tem kasneje diskutiralo, kot je predlagala tovarišica Krajgerjeva.

Novak Ivan:

Smatram, da podjetje Mleko kot tako premalo skrbi za preskrbo mleka potrošnikom, sploh zadnje čase, čeprav ga kmetje ponujajo po 12 do 15 din za liter. Mi pa dovoljujemo poedinim kmetom-špekulantom, da ga prodajajo na trgu po 40 do 50 din. Mislim, da bi bilo bolje, da se dvigne cena mleku na 30 din in tako onemogočimo prodajo špekulantom, obenem pa zagotovimo našemu delovnemu človeku, da pride do normalne preskrbe z mlekom.

Ker je bil dnevni red izčrpan, zaključi predsednik skupno sejo mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane ob 22. uri.

Tajnik:

Pogačar Niko, l. r.

Predsednik:

Avšič Jaka, l. r.

Overitelja zapisnika:

Čamernik Franc, l. r.

Baraga Alojz, l. r.